

~~B. Q. King.~~

~~379. x.~~

R M K I.

1334

(teljes)

1337

MAGYAR
RITHMU-
S O K,

Melleyeket irt Nemzetes
BENICZKY PÉTER,
Szentelt Vitéz.

Első Része, szép Isteni
dicsireteket, és poenitentia
tartásra indító énekeket
foglal magában.

Második Közönseges Ma-
gyar példa beszédeket
szép oktatással:

*Kit mostan jobban és tiszt-
tábban kiobcsátott:*

LÓTSEN,

BREWER SAMUEL,
Anno 1685.

Ex Museo
Hungarico

A' KEGYES
OLVASOHOZ.

Hogy ezeket
a' Magyar ver-
seket ki nyom-
tattam oka ez, hogy
meg akartam mutatni
hogy ha ember szintén
fokat nem tanúlt, és
Iskolákban nem járt-is
ha fokat. De ákul nem
tud-is, *privato studio*,
csak a' munkát, és ol-

A 2 vasár

vasást ne restellye , sok
hasznos dolgot csele-
kedhetik, a' mint sze-
gény BENICZKY PETER U-
ram. Meg vallom hog'
által-olvasván néhány
valami Correctiót tet-
tem benne, de nem so-
kat. Kérem a' Keresz-
tyén Olvasót vegye jó
neven, és élylen maga
felkének és mások-
nak-is lelki javára vél-
le. Nagy-Szombatban
1664. esztendőben.

BARTOK ISTVAN,

Esoterami Vicarius.

ISTENI DICSIRETEK.

Reggeli Enek.

Minden nap vig kedvel
Ep s-jó egészséggel,
Hog' álmombúl serkentesz
(Légy áldott Istenem)
(Ne nézzed érdemem,)
S ennyi jókkal élesztesz.
Nem hivalkodásra,
De hála-adásra,
Oránként is te segitcs.
Továbbra is segitcs,
S kegyelmeddel épitcs,
Hogy az én hivatalom.

A 3

Hoz.

(2.)

Hozzád figyelmezzem,
S-idvesteges légyen,
Es csak néked szolgállyon
Minden gondolatom
Gazdag, szegény voltom,
Tégedet magasztaljon,
Gerjezd fel szívemet,
Sirassam bűnömet,
Adgy vizet szemeimnek,
Ne örvendgyek máson,
Hanem szível azon,
A' mi tetszik kedvednek,
Eletem jobbullyon.
S-téged szívűl áldgyon,
Hadd éllyek felségednek,
Adgy vigyázó szívet,
Aitatoslelket,
Ne legyek hivalkodó.

Ne-

(3.)

Nevédért szenvedéft,
El-tűrjek s-üldözéft,
Ne legyek káromkodó,
Légyek engedelmes,
Szeli s-békeiséges,
Ne legyek Zúgolódó.
Tégy alázatossá,
S-minden jóra gyorsá,
Minden fáradság-nélkül.
Remények te benned,
S-rettegjek előtted,
Kétségben esés kívül.
Légyek hálá-adó,
Es abban állandó,
S-nem változó ok-nélkül.
Légyek szorgalmatos,
Ahoz olyan okos,
Csak téged keresselek,

A4

Előt-

(4.)

Előtted igazúlt,
Es olly jól meg-tanúlt
Hogy téged szerezfelek,
Ne legyenek töbzodó,
Másén ragadozó,
Hanem téged félyyelek;
Senki te kívülled,
Avagy te ellened,
Ne legyen bizodalom.
Kévélység ne birjon,
Ösvényeden járjon,
Lépésem, s' mindé nyomó.
Adgy ollyan értelmed,
Ísmérjen tégedet,
Es add-meg boldogságom
Aldgy-meg egésséggel,
Es annyi értekkal,
Melly lelkem ne veszeffe.

De

(5.)

De te szegényidnek,
S-a' szükölködnek,
Elégendő élése.
Az én hajlékombúl,
Es ajándékidbúl,
Ne legyen éhezése;
Fősvénység el-hadgyon,
De szívem buzdúllyon,
S-tegye akaratodat.
Barátomnak kárán
Sebén, s-jajgatásán
Kövessem hagyásodat,
Samaritánussal,
S-nem a' Levitával,
Kösssem rá Olajodat.
Ez egynehány Versel,
Sovány könyörgéssel,
Szent nevedet tisztelném.

A 5

Illy

(6.)

Illy gyarló férgeske,
S-hideg vett légyecske,
Felségedet keresném.

De nincs erőm arra,
Juthassak illy jókra,
S-magamtúl el-érthetném.

*Más minden napi könyör-
gése a' Léleknek.*

Minden nap jó reggel,
Serényen s-jó kedvel,
Hog' te hozzád fel-kelleyek
Úr Isten víg szívet,
S-hála-adót, hivat [lyck.
Adgy, hogy kedvedre el-
Mindenben féllyelek,
S-igen szeressielek,
Rút bünt én el-kerüllyek,

Az

(7.)

Az én hivatalom,
Kiben ma foglalom
Magam, légyek szerezés.

Te nevedben kezdem,
Ki kezedből veszem,
Enged hogy idvességes
Legyen, s-böcsülletes,

Szívem tőkélletes,
Mert az igen szükség.

Testem gyarló volta,
Sok undok bűn folyta,
Miat, igen erőtlen;

Kiért ugyan most-is
Nem igazult, s-hamis
Vagyok, s-mind engedetlen
Ne nézzed vétkemet,

Hogy könyörgésemet,
Ne fogadgyad kedvetlen.

A6 Tartsd

(8.)

Tartsd-meg jó kedvedet,
S-gondvifeléfedet,
Mind végig óltalmomra.

S-A' mit kegyelmedbül,
Adtál erőm kívül,
Legyen a' lelki jómra.

Te tisztességednek,
S-a' szükölködőknek,
Elégséges hasznokra.

Te Felféged nélkül,
Kicsinységem el-dúl:
Tántorog, s-veszekedik.

Tökéletes szivet,
Adgy szelidet s-hivet,
Mert a' nélkül el-esik.

Segics szegényedet,
Kéri szent nevedet,
Mert azzal erőssedik.

Min-

(9.)

Minden éktelenség,
S-rút telhetetlenség,
El-távozzék én tőlem:
Ne birjon gyűlölség,
Se gonosz főlvénység
Veszszem gonosz előllem.

Legyek könyörülő,
S-minden bünt öldöklő,
Mennyen jó hir felöllem,
Adgy jó egészséget,
S-lelki esendőséget,
Végzetetlen kegyelmet.

Távozzék az ördög,
Mint ocsmányságos dög
Minden veszély szerzésel.

Ne kifizesse lelkem,
S-vesztegetse szivem,
Semmi szemtelenséggel.

A 7

Ma-

(10.)

Maradgyon áldásod
Rajtam, hogy szállásod
Légyen tiszta szolgádnak.

Örizzen félelmed
Birjon fededelmet,
S-köveffen szent malasztal
Légyen kedves őszton,
Hozzád ki fel-kölcsön,
Mindennap vigyázással.

Hog' mind a' mit kívánsz
Vagy pedig igen bánfsz,
Abban magá úgy tartcsam
Semminémű bűnnel,
S-gyűlöl rút szeplővel,
Lelkem ne undokitcsam.

Te nagy haragodot,
S-boszszu állásodot,
Rajtam kiért ne lássam.

Kiért

(11.)

Kiért e' testi jó
S-lelki jókkal folyó
Legyen nagy dicsiréttel,
S-azzal kincset gyűjcsék,
S-néked hasznót vigyek,
S-éllék tiszta étellel,
Légyek meg-igazult,
Okos, és meg-tanult,
Jó magam viseléssel.

Hogy mikor e' testet
Le-télszem, mint leplet,
Te szent akaratedből.

Minden bűneimből,
Kínzenvedéledből,
Tifjullak s-undokságból
Vifely szent kezeden,
Hogy úgy kegyelmedben,
Legyek Felséged körül;

Magá

(12.)

*Magával való Lelki
számvetés.*

Kősziklához fajzott,
Sárkány tején hizott,
El-fajult kemény szivem.
Micsoda szeditett,
Es meg-részegített,
Hog' nem szánod bús fejéd?
Vagyon-é értelmed,
Vagy csak keménységed,
Akartva vesztí Lelkem?
Mireménség táplál?
Ezennel más talál, [por;
Mert vágy hamu, és csak
Szörnyű számvetésre,
S-kemény ítéletre,
Ha tégedet hoz a' for.

Kit

(13.)

Kit bántottál gyakran;
Mint nézheted bátran,
S-hová rejtazel akkor.
Hivalkodásidről,
S-trágár szavaidról,
Kit mondatot veled bor.
Ektelen életről,
S-buja tekintetről,
Kit cselekedtélt sokszor,
De mint adhat sz számot;
Kérnek túled vámot
Inség akkor reád for!
Hamis gondolatid,
S-rút botránkozásid,
Hidgyed fel vannak rova,
Sok káromkodásid,
S-csalárd vádolásid,
Készen állanak írva.

Tob-

(14.)

Tobzodó életet,
Es csél-csap beszéded,
Elődben léfzen rakva.

Még azt is meg-mérik
S-tőled számban kéri
Mennyit léptél héjában;

Mint adtál tanácsot,
Es miben hibázot,
S-kiket ejtettél kárban,

Hány szempillantásod
Csábitott mást, szájad?
Hidgyed nem marad abbá

Mind ennyi fok vétkem
Furdal s-gonosz férgem,
Vádol engem szüntelen,

Nem mondgya életre,
Hanem ítéletre,
Méltó ugy mond a' tűzre,

Jaj

(15.)

Jaj s-hová legyek már,
Kit veszed elem vár,
Mert nészolgáltam hivem!

Ah Szenteknek szentye!
Aron szép veszeje!

Ki ad vizet szememnek?

Hogy bűnöm sirassam,
S-vétkem meg-valhassam,
Ki ad erőt nyelvemnek?

Ne hánd hog' ha szóllok
S-kegyelmet talállok,
Nálád bűnös Lelkemnek,

Hogy keresztfán fűgtél,
Es szomjan epettél,
Akkor de mit kívántál!

Mit szeretet főzet,
Hogy illy kinra ejtett,
Akkor de mit gondoltál.

Bi.

(16.)

Bizony nem ezüstet
Arany és gyöny levet
Akkoron ohajtottál,
Értém szomjuhoztál,
Értém kint vallottál,
Értém mindent szenvedtél
Értetem meg-holtál,
Ísmét fel-támadtál,
Hogy életre vihetnél.
Oh áldot szeretet!
Vérrel festét földet,
Hogy engemet életnél.
Nincsen a' füvekben,
S-kövek ereiben,
Orvossága lelkennek.
Nincsen a' vizekben,
Forró hev földökben,
Tisztulása bűnömnek.

Ha-

(17.)

Hanem Christus-sebe
Csak véres földője.
S-gyógyítója Sebemnek,
Íffúságom vétkét,
Szabad kényén éltét,
Ísmervén kefergetem.
Mert rút földőjében,
Mint virágos kertben,
Sántszándékkal hevertem.
E' kis könyörgéssel,
S-alázatos szível,
Istenemet kérleltem.

*Töredelemmel könyörgés-
hez való készülés.*

Kaltok mig élek,
Bűnombul fel-kelek,
S-im kegyelemért megyek
Oh

(18.)

Oh gazdag kegyelmű,
S-nagy irgalmas kedvű,
Isten hozzád sietek!

Vétkemet ismérem,
S-haragod kérlelem [gyek
Hogy még kedvedben le-
Kely fely azért lelkem,
S-rút kétségét szivem,
Tőled imár megszíve ves;

Vidámulásodért,
S-igazulásodért;
Bőv engesztelést keres,
Christus érdemével
Brót ad, a' kivel
Minden bűnt rólad elvesz

A' magas egekkel,
Bir e' széles földdel,
S-minden fejedelmekkel.

Kinek

(19.)

Kinek nagy erejét,
Rettegem veízszejét,
Méltó meg-rémüléssel.

Mert fel hatot; vétkem;
Szapora esetem,
Artalmas ingerléssel.

Kiért nyilván értem;
A' mi méltán nékem
Lehet azért jutalmom.

De lágyítsd-meg szivem;
Uram kedved vegyem:
Sok bűnömre sirassam.

Mostan fájdalommal,
Es végre sok kinnal,
Azokat ne jajgassam:

Könyörűl én rajtam
Kárhozatot hoztam,
Témérdek utalással.

For-

(20.)

Fordítsd rám orzádat,
Szánd gyarló Szolgádat,
Erősítsd Szent malafzta.

Testem tunyaságát,
Vakmerő rútságát,
Ne büntesd méltó kárral.

Régi kísértetnek,
S-eřeje éltetnek,
Ne hozzon már több veszélt
Ne számláld vétkeimet,
Ezer csetimet,
Kiben te ellened élt.

Sok csél csapásokkal,
S-trágár tréfálással,
Buján gyakran kik beszélt.
Irgalmasságodbúl,
Sok undokságimbúl,
Mosogasson szent véred.

Kön-

(21.)

Könnyű meg-jobbimod
Hozzád forditanod,
Mert azt mástul nem kéred

Isteni erődet,
S-drága kegyelmedet,
Te magadtul el éred,
Ne hagy hát magamnak,
Testi pártolásnak,
Akar mi idejében.

Te oltalmazd nélkül,
Mert hamar el-merül,
Ísmét gonosz bűnökben,
Támogasd férgedet,
S-rémült szegényedet,
Ne essék kissebségben.

Büntetésed terhét,
S-annak keménységét,
Nehéz ugyan fel-vennem.

B

De

(22.)

De mint kicsinfegem.
 Szenvedheti testem,
 Magamat nem keméllem,
 Légyen verekségem,
 Kegyelemmel nékem,
 S-ne hagy megf;égyenülne
 Vigasztaly mindenben,
 E' gyarló életben,
 Maradgyuk meg hívsegbē.
 Erőm felett ne hagy,
 Ki hatalmas Ur vagy,
 S-borúlnoim kifirtetben.
 Irgalmas Vezérem
 Lédy hogy ellenfegem,
 Ne ejcsen-el törében.

*Penitentiára indult Szi-
 vának könyörgése.*

Ha-

(23)

HAtalmas Istenség,
 S-méltóságos Felség,
 Ki lakol az egekben,
 Rád néz könyveszemē,
 Szorongat infegem,
 S-jutottam rettegésben,
 Mert szivem el-fajult,
 S-rút vétkekben borúlt,
 Ne hagy csnem kétségben.
 Nem tudom mit tegyek,
 S-hová bujjak mennyek,
 El-ér mindenütt karod.
 Ektelen életért,
 Sok boszszú üzésért
 Fel.talál te haragod.
 Ha aszszú kóróján,
 S-el hervadt virágján,
 Nem könyörül jó voltod.

B 2

Igaz

(24.)

Igaz hogy vétettem,
Sok büntüztem s-nyeltem
Jártam ellened Uram;

Mert gyarloságomtul,
Sátán halójátúl
En magamot nem óttam,

De Istenséget,
s-Hármas Személyedet,
Ugyan Szivből imádtam.

Az Acháb bálványát,
s-Jeroboám borját
Segétségül nem hittam.

Fa, kő, Ercz Istennek,
A' Dágon ördögnek,
Soha én nem áldoztam.

Erőtlenfegembűl
Nem vakmerőfegbűl,
Bűn álmában haraptam.

Tíz-

(25.)

Tiszta itileted,
S-igaz büntetéd!
Vehet Uram pokolra,

Atyáim rútsága,
S-magam gonofsága,
Méltán ejt kárhozatra.

De azzal el nem vész
Irgalmad, hogy ha nész
Szél kergette polyvadra.

Adámot, és Evát,
Hogy ették az almát,
El nem vesztéd azonnal;

Kaint vér ontásért,
S-első gyilkosságért,
Meg-feddéd csak haraggal

Saulat-is útyában,
S-forró haragjában
Büntetéd csak vaksággal.

B 3

Kő-

(26.)

Könyörül rajtam-is,
Múlylon haragod-is,
Had dicsrjen életem,

Ne nyújtfd ki karodat,
S-tedd le oltotodat,
Ne büntessed érdemem;

A' mig éltem csekély,
Ne talállyon veszély,
Ne kárhozzék el Lelkem.

Lám kereszt-fán csüggő
S-veled edgyütt függő
Tolvaj esek kedvedben.

Egy fohászzkodásért,
S-végső könyörgésért,
Fogadád kegyelmedben,

Ki tölled-is nem félt,
S-világ-is nem ítelt,
Hozád íméretedben.

Uram

(27.)

Uram születésed,
s-Munkás épeséged,
Devallyon s-kinek használ

Véres veritéked,
s-Ennyi szenvedésed,
Reménfeggel kit táplál?

Poklokra szállásod,
Es fel-támadásod
Bűnöst keres, és talál.

Oh áldott JESUSOM!
Edes áldozáfom!
Nehagybűnőmben veszné

Hitet, szeretetet,
s-Erős reménfegget,
Teremts újonnan beñem,

Sok kínsvévedésed,
s-Atyádnál érdemed,
Használlyon kérlek nékem

B 4

Már

(28.)

*Más azon törődelemmel
való Könyörgés.*

V Edd eszedben szivem,
Ismérd kicsinyfegem,
S-meg gödöllád mivóltod
Eltem gyenge úszeg,
s-Viz buburek süveg,
Múlik oránkint napod.

Elmém bujdos, lezzeng,
Eltem kornyad s-fetreg,
Hogy közel szám-adásod.

Könyvem mint víz árad
S-minden tagom lankad,
Kér-éggel foly reményem.

Hogy éltem feslettség;
Idveflegem kétség,
s Csügg czérna szálon lel-

(kem,

Mint

(29.)

Mint merjem kezdeni,
s-Kegyelmedet kérni,
Bátran tőled Istenem?

Mert ha meg-gondolom
Vagyok agyag halom,
s-Föld szennyéből való por;

Őt érzékenységem,
Vesztette ép-ségem,
Rontott őrdögi tábor.

Még-is sok haragra,
Ki vagy Egek Ura,
Inditottralak sokszor:

Holott az Angyolok,
s-Mennyei Szent Karok,
Tiszteinek rettegéssel.

Koronázott Szűzek,
s-Boldogult Seregek,
Néznek nagy rémuléssel.

B 5

Ten-

(30)

Tenger háborodik,
Föld, s-Eg ingadozik
Előtted szörnyűséggel.
Télben posvány szunyog
s-Dongó légy sem bolyog,
El-bujnak réves fában.

Csak a' természettől,
s-Múlándó üldötül,
Félnek ártalanságban.

Hát mit rejtezzem,
s-Hogybűnöm fedezzem,
Ki vagyok nagy átokban?

Mert én mint ezeknél
Ocsmányb a' legyeknél
Vagyok, gyarlóságombúl:

Epségből vétkezett,
Sok bűnnel fertezett
Vagyok indulatimbúl.

Ki

(31.)

Kinem merlek nézni,
Hová tudgyak bújni,
Ha üldösz haragodbúl?

Régen Choré, s-Dátán,
Ha el-süllyett méltán,
Feddődven csak Mojsésre.

Jaj nekem, kit szükség,
Szorongatt s-fok inség,
Mint állyak itiletre?

Mert én Teremtőtmet,
Bántván Isthenemet,
Méltó vagyok a' tűzre!

Csak ez reménységem,
Meg-esküttél nekem,
Hog' nem örölsz vesztemé

Csak hogy szerezselek,
Es téged félyyelek,
Részeseleszek véredben.

B 6

Ha

(32.)

Ha te nem biztatnál,
s-Illy fokkal nem szólnál,
Bizony esném kétségben.

Ne veszfzek bűnőmben,
Im Uram előben,
Terjesztem vétkeimet.

Itt fujtold, és égesd,
s-Alnokságom perfeld,
s-Ostorozzad testemet,

Csak hogy holtom után
Nézhesselek méltán,
s-Fogadd hozzád lelkemet

*Még-is más ezen törőde-
lemmel könyörög.*

J Aj fülem csendülő,
Mint réz tárgy pendülő
s-Rettentő hirem jutott!

Szi-

(33.)

Szivemet rút féreg,
Régja mint a' méreg
Mely épségemben rontott
A' fok bűni vádolás,

Ez a' Lelki romlás,
Mindé jóktul meg-fosztott
Ördögi kizsátozás,

s-Gonoszok keresés
Miatt szintén bódúltam.

Reménségem fogyot,
s-Kétségem rám omlott,
s-Arvaságra szorultam!

Mint vízjegyes Zajja,
Hogy partott faggattya,
En-is ollyá jutottam.

Mint bagoly odúban,
Rejtezem gunyoban,
Rettegek álomtúl-is.

B7

Ha

(34.)

Ha valami zördül,
Minden tagom pefdül,
Félek árnyékomtól-is.

Mint ha föld el nyelne,
s-Tenger habja verne,
Tébolyodom szélről-is.

Gondolatom Kever,
Mint egy habzó tenger,
Tsak javalyog életem.

Elmém komorodott,
s-Lelkem szomorodott,
Mert jól érzi el-cstem;

Rothatt fekélyekkel,
s-Fene ötte febbel
Rakva szívem, és testem.

Lám Uram a' Pusztán,
Réz kigyó keresztfán,
Sok beteget gyógyított.

A' Moj-

(35)

A' Mojszes veszszeje,
Szentek térd kötője,
Mennyi embert meg-tartot?

Soknak csak árnyékja,
Szenteidnek rongya
Sokat életre hozott.

Hát ki azt fundáltad,
s-Világot alkottad,
Mit nem cselekedhetel?

Hóltakat élelzhethz,
s-Eleven el-veszthethz,
Mély pokolra-is vethethz.

Vízontag életre,
s-Mennyei örömré,
Hozzad térőket vihetz.

Te vagy az igaz út,
Csak te általad jut,
Minden a' boldogságra.

In-

(36.)

Intézd lépésimet,
Tudgyam ösvényedet,
Ne mennek az halálra;
Nálad nélkül semmi,
Minden indul vészni,
Eshetik kárhozatra;
De mint cselekedgyem,
s-Kedved miként nyerjem
s-Kedvedben mi ejthetne?
Szivemet lampásul,
s-Véremet olajul
Egetném, ha lehetne;
Adnám szerelmedért,
s-Aldoznám vétkemért,
Csak kedvet segitene!
Barmok áldozattya
Azok füst illattya
Tudom nem kel te néked.
Mert

(37.)

Mert ha az kellene,
Böcsülne, s-tisztelné
Szivem azzal-is téged.
Te ajándékidbúl,
s-Marhám javaibúl,
Tízre raknám előtted,
E' füstölgő csöpüt,
Mint gazdag méh köpüt,
Bé-mutatnám jó kedvel.
Tudom néz szándékra,
Nem az ajándékra,
Látod ki van mi szível;
Mert hozzád térőket,
Az Kegyelem kérőket,
Nem kergeted-el tőled.
Ne nézd gyarlóságom,
Im látod szándékom,
Téged keresni indult.
Ne

(38.)

Ne veszed, ne büntesd,
Erdemem ne kergesd,
Lám előtted leborúlt.

Szélrül hányattatott,
s-Bűnnel rútittatott,
Fejem látod rád szorúlt.

*Istenhez való esedezéssel
kegyelem Kérés.*

OH te boldogságnak,
s-Minden jók árjának,
Kút-feje, nagy Istenség!

Látod el-rútultam,
Büntől el-bágyadtam,
Szorongat nehéz inség.

Légy kegyelmes nekem
Noha nem érdemlem,
Ne rongállyon rút kétség.

Bizzék

(39.)

Bizzék reménységem,
Ne rettegjen szívem,
Vakmerő dolgaiért,
Tekivüled félté,
Hogy idegen földre
Ment, testi szabadságért.

Szépsége hol veszett,
s-Romlása érkezett,
Sok veszedelmekre ért.

Oh te bűv kegyelmű,
s-Kegyes segedelmű,
Ur te hozzád kiáltok!

Ne hagy, kit sok rútság
Rutított, s-hamisság,
s-Környékezett fok átok.

Szidalom, gyűlölség,
Kárhozat, s-kifecsés,
Kedvet hát mint várhatok?

Ne

(40.)

Nehéz, tusakodnom,
s Könnyeb tán orodnom
Mert a' testrests nyavalyás

Az ösztön ingerlő,
Párt ütő, s-ész vesztő,
Erőtlen a' vigyázás.

Ki miatt szemérem
Lélek körül terem,
Es szomorú rútulás,

Kinek dögös mérge,
Folytób esetekre,
Gyakran hízelkedéssel.

Mellé gonosz okot,
Hord rút gondolatot,
A' testnek kinyefséggel.

Kinek ha meg-hajol,
Szokás lesz; s-nem gondol
Ugy kedve e' szégyennel.

Illyen

(41.)

Illyen a' nyavalya,
Felsege jólláttya,
Ki gyarlóságunk birja,
Nincs kivüled erő,
Minden csak veszendő
Világot a' ki lakja,

Te tüled egyedül
Mennyei élet gyül,
Ha te gondod táplállya,
Nyírd ki hát kedvedet,
S-bocsásd Szent Lelkedet,
Te elvetett férgedre,

Tegyen már velem jót,
Tarcsa e' sziv hajót;
Ne jusson vég veszélyre.

Te ellened való
Szidalmas, és gyarló
Szokott sötétségére.

Szi-

(42.)

Szívet töredelmest,
Életet szemerrest,
Adgy irgalmasságodbúl.
Lelkem meg-vidúlyon,
S-bűnre ne bódullyon,
Akar mi nyalánk okbúl;
Mindenekben félyen,
Szereffen s-tisztellyen,
Töledvett gazdag jókbúl.
Segítséged készen
Légyen, ki őrizzen
Minden kisergetiben,
Erőt a' runya test,
Ki lelket szennyel fest
Ne vegyen, semmiképpen.
Hogy valami vakság,
S-ördögi csalárdság,
Ne vigyen több veszélyben.

Szen-

(43.)

Szentely te magadnak,
S-irgalmasságodnak,
Előbbi hívsejére;
Hozzám kegyelmés légy
Boszút rólam el-végy
Ne nézz éltém vétkére.
Nagy gyarlóságomból
Esett, vagy szándékból,
Undok ingerlésimre.
A' te Szent malasztod,
Ha nálam marasztod,
Nem lézlek sörétfegben,
Minden veszedelem
Ellen, meg-tart engem
Kegyes tiszta életben,
Hogy méltatlan volrom
Vigan lássam holtom
Után, a' dicsőséjében.

Az

(44.)

*Az el hagyott állapotban
maga vigasztalása.*

MIt háborgatfz Lelkem
S-mit támadfz ellenē,
Rontod szívem kétséggel?
Nem rövidült keze,
Teremtőd ereje,
Jün majdan segítségel,
Bé-tölti szűkséged,
S-rontya ellenféged,
Meg-isméred ezennel.
Tűrd csak csendességgel
S-fogadgyad örömmel,
Bús lelkem bánatidot.
Mert nem történetbül,
Hanem érdemedbül,
Erzet most fájdalmidot.

Mint

(45.)

Mint arany a' tűzben
Tisztúly büntetésben,
Hogy vehesd jutalmidot.
Zugolodó ne légy,
Keményb ostrom ne végy,
Mert Uraddal van dolgod
Ki nézi sziveket,
Vizgállya veséket,
s-Ugy adatik csak sóldod,
A' mint találtatik,
Fontban úgy méretik
Te alázatosságod:
Sőt áldgyad oránként,
Hogy gyarlóságodként
Proba alá-is vetet,
Hogy tűzes menykövel,
s-Pokolbéli tűzzel
Haragjában nem vesztet.

C

Mert

(46.)

Mert kicsiny hívseggel,
s-Kissebb szeretettel
Rettegted teremtődöt.

Menyit hívott fokszor
Látván vagy hamu, s-por,
Mutatván kegyeséget.

Akaratos élted,
s-Kényén járó lépted,
Nem ísvérven kegyelmét.

Pokolbéli hályog,
s-Ördögi rút tályog,
Rontván szived félelmét.

Noha rút irigység,
Esútált kényeség,
Rajtad-el hatalmazott,

Jóra való restség,
s-Gonoszra fesletség
Akarattyára hajtott,

Té-

(47.)

Tétovázó kétség,
Szemtelen gyűlölség
Ertelmedben vakított,

Ne essél kétségben,
Légy jó reménységben
Fel-kél kedvedre napod,

Noha csapkod ostor,
Mint a' tövis bokor
Mutatván gyarlóságod,

Csak ísmérd-meg Urad,
Es alázd-meg magad,
Jóra fordul bánatod.

Várom és ohajtom
s-Epedve kiáltom
Azért Uram malasztod,

Mint a' sovány földet,
Engem aszfú fűvet
Hogy élesfűzen harmatod.

C 2

Csak

(48.)

Csak lelkemre tekints,
s-Szent Isoppal meg-hints
Bár ne adgy Uraságot.

Szányad ocsmány férged
A' ki szibül téged
Mostan kérelni akar.

Látod nagy ohajtva,
Esziye szakadva
Ajtondon zörget, s-vakar,
Rá bizott girábúl,
s-Néki adot jókbúl
Talám még hasznót takar.

*Könyörög, hogy Isten sze-
génységben ne felej-
ese-el.*

Búsult életemnek,
Szomorú szivemnek
Boldog gyönyörüsége.

Fcl-

(49.)

Felféges Ur Isten,
Ki vagy mindenekben,
Lelkemnek édesége,
Kisded s-el hagyatott,
Te reád maradott
Fejem minden szükség,

Előtted im azért
A' te kegyelmedért
Ohajt lelkem, s-kefereg.
Gondviselő kedved

Kéri fel-emellyed,
Noha nem hasznos féreg,
Lásd hogy igen szegény
Mint el útált edény
Vezér-nélkül szédeleg.

Régulta szemléli,
S-örömmel beszéli
Sok irgalmaságodat:

C 3

Sze-

(50.)

Szegényekhez való,
s-Bőséges tápláló
Ezer áldomáfidat.

Hogy majd fel-emeled,
s-A' potbul fel-vészed,
Kis kellettlen szolgádat.

Nem érdemlem úgy van,
Ki éltemben gyakran
Gonosz cselekedettel

Kedved meg-bántottam
s-Magam rútitottam,
Szentelen ingerléssel.

Irgalmaidat venném,
s-Dolgom emliteném,
De megyek oly szűkséggel?

Ertsed kegyelmedbül,
Mit kívánniak szivbül
Uram Szent Felségedtül.

Szály-

(51.)

Szály-le kérésemre,
Ne néz érdememre
Mi nem függetz embertül,

Segély szűkségemben,
Hogy előmentemben
Dicsirjelek mindenbül,

Mutasd-el rekeztett
s-Méltán töllem rejtett
Kedvét táplálásodnak,

Sokáig ne hadgyad,
s-Tengetésre nyissad
Gondgyát,áldomásodnak

Ad-meg kenyeremet,
s-Ruhátlan testemet
Ne hadgyad pirulásnak.

Nyisd-meg az én számat
s-Vidámitd orczámat,
Mondhassak hálá-adást,

C 4

Ir-

(52.)

Irgalmasságodból
Tégy én velem már jól;
Né szენvedgyek utálást,
Lásák kik gyűlölnek,
S-meg szégyenüllyenek;
Hogy attál vigasztalást.
Szemeim rád néznek,
Segétséget kérnek,
Mert nyavalyában vannak
El-fogyott kenyérem,
Nincsen jóvedelmem,
Szűkfégim izorongatnak.
Búsult gondolatim,
S-mordáló bánatim,
Ioe, s-tova ragadnak,
Csenedesítsd elmémemet,
S-töltsd-bé kérésemet,
Te fok áldomásodból.

Szán-

(53.)

Szándékom igazgasd,
Dölteben támogasd,
Gazdag birodalmodból;
Parancsoly hogy éllyek
S-táplálást már vegyek
Te szent akaratodból.
A' te kegyelmedet,
S-gond-vifeléfedet
Tartsd csak idveffégemre.
Kértemre merr ha nész,
Lelkem úgy el nem vész,
Víz irgalmas életre;
Kiben légy vezérem
Szent Felséged kérem,
Ne mennyek sötétségre.
Elmém gondolkodva,
Kére, s-nagy ohajtva
Istentül vigasztalást,

C5

Hogy

(54.)

Hogy kicsinysegemnek
s-El fogyott igyemnek,
Rendelne kis taplálást.

Szűksegemhez közel,
Iram hideg őszfel
Várván reám áldomást.

*Ísmét a maga vigasztalá-
sáért könyörög.*

Vísszeld békefeggel,
s-Kegyecsendesfeggel
Bús lelkem bánatidat.

Vegyed ajándékul,
Hogy nagy akadécul
Látod most barátidat.

Tartsd jutalmadnak,
s-Nem bészíztús igádnak,
E' szomorúságidat.

El-

(55.)

Ellenedő ne légy,
Hogy nagyobb kedvet végy
Illy tusakodásodban,
Félelmet el-kerűly,

Kétlegben se merűly,
Méltó búfúlásodban,

Elly tántorgás nélkül,
Mert nem véletlenül
Vetett Isten táborban.

Örvendez hogy ísmér,
Hogy büntet, és meg vér,
Te gyengeséged fzerént:

Vele vízfát ne vony,
Mert keményb ostrom fony
Ingerlésed naponként,

Alázd-meg magadat,
Hogy vigaságodat
Lássd vigan mint nap fént

C6

Re-

(56.)

Reményed kegyelmét,
Ki most fenyitekét
Bocsátá bús fejedre;
Ha próbára most tett,
Prádára nem vetett,
S-nem bizott ellenségre;
Nem hogy szégyenítsen
De inkább segítsen;
S-fel indítsa az égre.
Ósvént mutat evvel,
E' kicsiny ősztönnel
Noha tetszik keserves,
Nem fordúlt ugy szeme
Rólad, hogy ne nézne
Ísmét, ki nagy kegyelmes.
Sújtolása nem árt,
Tüled el fordít kárt
Hogy légy hiv, s. engedel-
mes, Szi-

(57.)

Szive rajtad esik
Noha kicsint kékik
Tüled ily kísértetben,
Nem hagy fel emel, még
Tudgya mikor szükség,
S-meg tekint szűkfegyedbe.
Fel-támad a' csillag,
Ki most alig villág
Előtted sötét ködben.
Mit kesergesz azért,
Hasznos nyavalyádért,
Oh meg-félemlét szívem?
Miért kételkedel,
S-olly igen törödel,
Ha utálnak-is engem?
A' sok undok bűnért,
Szállott, ki boszszút kért
Méltó hat el szenvednem.
C7 Aján-

(58.)

Ajándék ez, s-nem kin
Illy hasznos gyóttrelmin,
Kinek jutalom készül.

Boldog inféges út,
Kin dicsőiségre jut,
s-A' gonosz is meg-feszül,
Az igaz kinn vidúl,
s-Bátrabban meg-indúl
Nyeri az eget részül.

Támaszd hát Uradra
Dolgod, fő gondodra,
Meg-szánya nyavalyádat;

Nem burit el az hab,
Ki irigységgel csap,
s-Környül vette hajódat,

Fel kel majd te Urad,
A' te nagy jutalmad
s-Elrontya szidalmidat.

Had.

(59.)

Hadgyán azért ha így
Viseled, csak benne higgy
s-Tüle Sz. malasztot kérj;

Bírja úgy szivedet,
Hogy illy infégedet [érj.
Meg győzvén kegyelmed

Menyből jön sok haszon
Ha te-is lész azon
Hogy méltán oda fel érj.

Irgalmas Ur Isten,
Ne itily éltemben
Erdemlett büntetéssel!

Bűnöm sokaságát,
Nem nézd gyult rútságát
Haragos tekintettel,

Töröld-el szeplőjét,
Sok vétkem veszőjét
Törd el hozzám térteddel

Az

(60.)

Az én inségemnek,
Miként Danielnek
Uttyát talállya kedved,
Mert el-badgyat lelkem
Küldgy eledelt nékem:
Hifzem vagyok te férged.
Sics Saul a' mig
Környül vegyen addig
Kedved velem jól tehet;
Szükségemre könnyen
Hogy morfalék legyen,
Karod-nélkül nem lehet.
El-múlt harminad napom,
Hogy nehezve várom
Gazdag elededet:
Telepisd-le szolgád,
Szomorún ki imád
Szegd néki kenyeredet.

Lé.

(61.)

Légyen mi értéke,
De semmi rejteke
Te kivüled ne légyen.
A' te áldomáford,
Visszelye Angyalod,
Mindenekkel jól tégyen,
Hogy irgalmas úton,
Felfegyedhez jusson
S-örök életet vegyen.
Ez egynehány versel,
Istent könyörgéssel,
Hogy kérném kegyelemre
Egy kis fülemile
Nagy vigan énekle
Néznék jó reménségre.
Nincs senki felejtett,
Az kiket teremtet;
Van gondgya minden test.

(re,

Bű.

(62.)

*Bűneit ismervén, Istennek
kegyelméért könyö-*

vög.

Rettegtem sok vétkem,
Ki ellened tettem,
Egek felséges Ura!
Nincs épség testemben,
s-Bódúltam elmémben;
Jutottam szorgos bura.
Ha nem segít karod
s-Nagy irgalmaságod,
Félő esem Poklokra.
Mária Magdolnát,
Csak nem bűn posványát
Mag-hallattam vétekkel,
A' kegyetlen Saulust,
s-Alnok Phariseust
Mert el-értem bűnökkel,

Az

(63.)

A' Dágon Papjait,
Caifás Szolgait
Káromló beszédekkel,
Illy undok vétekkel,
Az eget szememmel,
Miként merjem már nézni
Mert hód és nap fénye,
Csillagok szép színye,
Engem fognak vádolni.
Hajlékom falai,
s-Föld testem ruhái
Kezdenek kárhoztatni.
A' négy Elementom,
Kiből épül tagom
Ellenem kiált nagyon.
Mert érzékenyem,
Zabla nélkül nyelvem,
Járt gyakrabban szabadon
Kéért

(64.)

Kiért félek igen;
Meg-esem a' jégén,
S-el ne veszfsek a' vámon.

Kérlek azért segits,
S-bűneimből téríts,
Egek Felfegetes Ura,

Lelkem foványosságát
Ellezd szomjuságát,
Vezesd élelztő kútra.

Hogy senmi kisértet,
Melly ellenem jöhet,
Ne juttasson több bűra.

Irgalmad ne müllyon,
Veszély ne talállyon
Engem rásnya nyűvedet.

Ki fogja meg Karod,
Ha az akaratom,
Hog' fel-vedd szegényedet

El-

(65.)

El-veszett juhodra,
Szarándok Szolgádra
Mostan nyújts-ki kezedet

Ne veszéld férgedet,
s-Romlott cserepedet,
Mely esedez tenéked.

Ha nem vétett volna;
Most miért ohajtna
Kefergéssel előtted,

Tc-is mit engednél,
Ha bűnben nem lelnél,
S-nem vétenék ellened,

Ha kegyelmedben vész,
Örökké áldott lész;
Térnek hozzád pogányok

Látván hatalmad nagy
Ahoz irgalmas vagy,
Dicsir mindenek szájak:

Min-

(66.)

Minden peczontését
Eletemnek s-végét
Veszélsék szent Angyalok
Bűneimről vallást
Tévén s vigasztalást
Várván csak Istenemtől,
Kérven meg-halgasson,
Sebemből gyógyítsón
Mert sebhettem bűnemtől
A Dudvág berkiben
Egy tétem széliben
Sírván bűnömön Sívből.

Ismét Penitentiára induló

*Szűznek büszkő könnyörgeivel
könyörög.*

Melységes fecsétség,
Könnýűl vett nagy in-
Uram sok rettegéssel, [ség
Majd

(67.)

Majd el-fogják szívem,
Elődben ne vigyem
Fájdalmam keférgéssel;
Erőt vesznek rajtam,
Ellened hogy jártam,
Hanem néz kegyeskedvel
Alhatatlanságom,
s-Vakmérő rútságom;
Nem érdemlik kegyelmed
Nem-is méltó vagyok
Mert bűneim nagyok,
El-halgtván figyelmed,
Hogy irgalmaságra
Térj vigasztalásra
Mutatván segedelmed,
Te előtted még-is
Ha bűnöm ijeszt is
Le függesztem fejemet,
Tő.

(68.)

Törödelmessel
Szolván, szelidséggel
Ki nyitom sebeimet,
Hogy kis buzgóságom,
s-Alázatosságom
Keressém mi érdemet,
Tunya gyarlóságnak,
Sok gonofzságoknak
Arja lelkemet follya.
Testem fajtalanul
Természetemben fül,
s-Torkő fogva hurczollya
Erzékenységimet,
Kivel bús szívemet
Több bűn igen unfzollya,
Hamiságom oka,
Ki tántorodásra
Mind untalan ragadott.

Ne-

(69.)

Negédes akarát,
Kire a' bűn árrat,
Tudom illy veszélt adott;
Sok gonofz gondolat,
Font dögös fonalat,
Kin lelkem el-bádgyságot
Ide, s-tova sokszor,
Noha látot ostor
Testremmel el-hajlottam.
Kisztető ingerlés,
s-Gonofzok keresés
Miatt hamar bódúltam.
Szemérem rútságot,
Társul gyakran hozot,
Kiben meg-gyarapottam.
A' kiből most immár,
Mint rest, s erőtlen sár
Kész volnék fel-ébrednem

D

Meg-

(70.)

Meg-igazulásért,
S-kévánt kegyelemért,
Uram kedvedet kérnem,

De fonnyat gaz lévén,
Ez bűnös föld színén,
Nincs erőm arra nékem.

Segítő karodat,
S-irgalmaságodat [del.
Nyújtád azért kegyelmed.

Téríts-meg engemet,
S-Balga tag szívemet
Oktassad Sz. Lelkeddél,

Hogy fénlő világom,
Légyen s-fényes napom,
s-Birjon té félelmeddel.

Véd fel lelké gondgyá,
Mold el fok mocsokját,
Megundokult szívemről.

Hog

(71.)

Hogy a' bűnnek habja
Lelkemet ne csapja,
Szüntelen éktelenül.

Vég el minden szeplőt
Lelkemről; bűn gyepőt
Fordíts el életemről.

En elmémet birjad,
Szent dolgokra hijad,
Minden mozgulásimat,

Tenéked szolgállyon,
Lelkem magasztallyon;
S-minden mulatságimat.

Benned helyheztessem,
S-tölled el ne essem
Vised akaratomat.

Rettenyen meg szívem,
Félljen kicsinyfegem;
Ellened fel ne kéllyen:

D 2

Ek-

(72.)

Ektelen életet
Ki eddig vezetet
Bátrán távúl kerüllyen,
Vakmerő ingerlés,
Kikül szégyen keles
Kelne, rajtam ne légyen:
Ellenségim Száját,
Tartsd Zablán szándékát,
Fordítsd el gyalázattyát.
Te öldözz, és kergesd,
s-Ittrűzöddel égess,
Mint kezeid munkáját.
Hogy a' büntetésben
Irgalmatság legyen
s-Vegye el annak sullyát.
Szivem, s-minden kedv
Erőm, s-tehetségem
Kéért Uram tisztellyem,
Gond.

(73.)

Gond-viselefedért,
s-Hőzzád vivéfedért
Hála-adásra térjen.
Mindenkor szerezzen,
Szükségemben lellyen
Segedelmet: Ugy légyen.

*Más azon Pœnitentiára
indult Lászlóknak tördelmes
Könyörgése.*

MEnyei nagy Felség,
Kit retteg föld s-mind
Hatalmas rémuléssel, [Eg
Féli haragodat
Lelkem, mert sok jódat
Vette ferelmes kézzel,
Jó teteményidért
Sem bocsület, sem dicsért
Hála-adó hivséggel,
D 3 Alá-

(74.)

Alázatosságom,
S-kicsiny buzgóságom,
Ha tettezt valamiben.

Nem vólt áthatatos,
Mert még utálatos
Dolgot fogott kezében.

Negindes, ingerlés,
Bűnre lett vezérlés,
Tett hitégésében.

A' ki tántorodást,
s-Lelki háborodást,
Hozott sok veszélyekkel.

Idegen nyavalyát,
S-büntetésnek fulyát,
Rőttegő kissebséggel.

Szomorú utálást,
Mefszetűled hallást
Nehéz számkivetéssel

Ki-

(75.)

Kinek infegébül
Im hol mélységébül
Ur Isten már kiáltok,
Noha nem érdemlem,
Hogy jűjjon kegyelem,
Irgalmaóságod várok.

Könyörűly én rajtam,
Mert im el bódúltam,
Majd kárhozatra jutok:

Haragod rettegem,
S-vétkemet kefergem,
Esetimen jajgatván.

Rútsági a' kinek
Büntetéssel őlnék
Búsúlt lelkem ajtaján,
Szabadics mérgétül,
Dühösködésétül,
Eltem végső oráján.

D 4

Ir-

(76.)

Irgalmiazz énnékem,
Légyen reménfegem
Te nagy kegyelmed felől.

Régi boszontásim,
s-Talált álnokságim
Nevonnyanak kedvedtül.

Rontsd-ela' rosz szokást
Akadályt s-tántorgást:
Küldgy malasztot ményeg

Látod a' természet [bűl,
Gyarló és meg-vesztet,
Rakva fok kívánsággal,

Nyalánságon ragad
s-Boszszúságra dagad
Kévély fok változással.

Az tiltott dolgokon
Akar mi kis okon
Múlat fok akarattal,

Te

(77.)

Te azért egyedül
Kitül minden épül
Fordithatz szent életre,
Minden sötétséget
Ronthat sz, s-ellenséget,
Ki vitt rút esetekre.

Te ellened való
Meg nem számlálható
Gonosz cselekedetre,
A' kik boszszú állást,
Végtelen kin vallást,
Te tőled érdemlenek.

Igaz itileted
Szerint vesziheted
Lelkem, ellened mégyek.

Hatalmafságodért,
S illyen inségemért
Ki előtt panasztt tegyek?

D5

De

(78.)

De illy kis erőten,
 Gyenge féreg ellen,
 Mi haszon meg-mutatnod
 Erőd, fa levelen,
 Kit a' szél hirtelen [nod?
 El-hány, azt nyomorgat-
 Nem tetczik meg azzal,
 Ha fizetisz pokollal,
 Régi irgalmafságod;
 Hiszem te nem örülsz,
 Mert senkit nem gyűlölsz,
 Hogy valaki el-veszszén.
 Ki a' bűnösökért
 Jöttél, s-váltságokért,
 Hogy senki ne rettegjen.
 Felfegyedhez mégyünk,
 Idvefféget kérünk
 Igazullyunk meg ingyen.

Légy

(79.)

Légy kegyelmes azért,
 Es sok bűncimért,
 Méltó ostort ne bocsáfs.
 Vereségben kémély,
 S-irgalmafsággal élly,
 Ne foggyon vigasztalás.
 Szánnya Sz. Felfegyed,
 Kit kellettlen férged,
 A' ki bizony nyavalyás.
 Küldgy Szentelő lelket,
 Erzékenységimet,
 Ki magának foglallya.
 Minden indulatot,
 Ki bűnnel mulatot,
 Környülé meg-tapodgya,
 Akaratom birta,
 S-gyarlóságtúl ójja,
 Legyen földed Lakója.

D 6

Itt

*Itt a' Teremtésért Istennek
hálát-ád.*

Császárok Császára,
s-Menynek s-földnek
Nag' hatalmu Ur Istē [Ura,
Ki dicsirhet méltán,
Sok javait látván
Mindgyárást, a' kezdetben
Mert bölcs rendeléfed,
s-Nagy gond-viselefed
Ismérlzik teremtésben.
Mint abroncs hajlása,
Kik égnek állása
Környül vett javaival,
Höld, és Nap járási,
Plánéták fogyási
Kerülnek áldásíval.

Ten-

Tengernek vizei,
Az földnek füvei
Táplálnak hafznaival,
Emberrt szép termettel,
Okos értelemmel
Aldád Uram, s-tött Urrá,
Világ szép javait,
Es minden vadait
Oszta kivánságira.
De vakmerő vólta,
s-Háladatlansága,
Sok bünt ellened túra:
Nem csak személyeddel
Földi Istenséggel
Sokat fel-magasztaltál,
De kit nagy értekekkel,
Eszízel, s-bölcsességel
Ertem kívül ruháztál:

D7

Mia-

(82.)

Minden kívánta jót,
Ahoz kenyeret, sőt
Szükség kívül is adott.

Föld temérdekségét,
Hofzfát, szélelségét,
Adtad Uram emberért,

Rajta való vadak,
S-repülő madarak
Vannak táplálásáért:

Semmi ékességet,
S-drága fényességet
Nem fundáltál hasznodért

Nézz ember szemeddel
Nap fény mit fogott el,
Azt ő mind néked adta;

Csak ötet tisztellyed,
Szereffed, és féllyed,
Miképpen parancsolta.

Hogy

(83.)

Hogy ezeriziglen
Meg-áld mindenekben
Azt-is hiven fogadta.

Szived keménysége,
S-elméd sötétsege,
Ezt még meg nem ismerte,

Hogy már történetbül,
Es csak természetbül,
E' jókat szedte, s-vette.

Kiért boszfűsággal,
S-gyakran káromlással,
Rút vétkeket nevelte.

Mennyi mulatságot,
Még annyi fájdalmost,
Azért read bocsátot,

Hogy el ne hidd magad
S-gyarloságod tudgyad;
Es ismérjed Uradot.

Ki

(84.)

Ki láttya szivedet,
Es tudgya elmédet,
Bánnya ocsmányságidot,

Dicsird azért Lelkem,
s Magasztallyad nyelvem
Illyen jó teremtedet,

Aldgyad te-is szivem
Testem, tagóm, s-izem
Mindenben Istenedet,

Mert nem felejtethem;
Sok jót tülle vöttem,
Táplállya életemet.

Dicsirjétek egek,
s-Boldogult seregek
Mindnyájan Sz. Angyalok

Tengernek habjai,
Kis, s-nagy föld vadai,
Es mennyei Szent Karok.

Mert

(85.)

Mert Istent dicsirni
s-Nevét magasztalni
Elégséges nem vagyok.

*U' Mennyei örök boldog-
ságnak kívánása.*

Ó Rűly, s-vigadgy lelkem
Jutott kívánt hirem,
Megyünk az Ur házában,
Holott az Angyalok,
s-Mennyei Szent Karok
Bé vesznek tárfaságban.

Mert nincs maradásod,
s B zónyos szállásod
E' nyomorúlt világban.

Ott léfzen szeretet,
Isteni dicsiret,
Szentekkel nyájafságod
Óróom

(86.)

Öröm, és dicsőség,
S-allandó békeség,
Ott várja nyúgodalmod.

A' JESU bárányal,
Isteni látással,

Bé telik kívánságod,

Szent János csak képbe,
Nézte, s-jelenésbe,
Menyországnaik szépségét

El-olvadtott szive,
S-háborodott kedve,
Hogy látta ékességét.

Elme fel nem éri,
Nyelv sem beszélheti,
Ragyagó dicsőffegét.

Mint Szarvas melegben
Siet folyó vizben,
Hogy óltsa szomjuságát.

Ké-

(87.)

Kévánczik Lelkem
Hozzád ugy Istenem,
Enyhítsd fáradságát!

Lézzengő lelkemnek,
Szárnya szegett légynék,
Mutasd-meg boldogságát.

Miért holzfzabbodik,
s-Eletem vonyódik [ben?
E' büz, s-dögös tömlőcz-

Mert meg-únta Lelkem
Bujdosását, s-éltém
E' csalárd sötét Völgyben.

Ejjel, s-nappal csak sir,
Ohajt, mig arra bir,
Vedd-bé a' dicsőffségben.

Mert job ottan egy nap
Hol irigység nem csap,
Mint itt ezer esztendő,

Mert

(88.)

Mert itt lők villongás,
Talál bú, s-változás,
Látot minden veszendő.

Hatalmat hatalom
Légyen mint nagy halom,
De el-veszti az idő.

Mondgyá Sz Dáviddal:
Uram vittél által
Engem vizen, és tűzen!

Akkor áldgyon lelkem,
Es dicsirjen nyelvem
Tégedet, szentül szembem

Hogy szép forrás főre,
Az örök életre
Viven, vetted kezedben.

Órúl te-is testem,
Noha bűnben estem,
De el nem vesz a' földben.

Mint

(89.)

Mint a' szép búza meg,
Hogy földben, el nem ag,
Ki ujúl kikeletben,

Igy te-is hamubúl,
Fel-támadsz a' porbúl
Vigadsz örök életben,

Im azért kezedben
Ajánlom mindenben
Néked Uram magamot:

Ha tetszik kedvednek,
Mutasd-meg Lelkemnek
Színed s-adg' bódogságot

Egyben könyörgésem,
Ha jusson elődbe;
Ne nézd gyarlóságomat.

*Úton járóknak óltalom ké-
rése Istentől.*

Sza-

(90.)

SZarándokságimot,
 S minden útaimot,
 Igazgató Istenem,
 Menynek s földnek Urá,
 Im látod Utamra
 Indulok: Légy Vezérem!
 Menésem szűkséges,
 Térésem kétséges,
 Azért nevédben kezdem.
 Légy vigasztalásom,
 Ellelőző árnyékom,
 Valahová fordulok,
 Efsős, hév üdőben
 S-szegeteg szélvészben
 Légy hajlékom hol járok.
 Ahoz nyugalalmom,
 Erős bátorságom
 Az holott meg-maradok.

Ha

(91.)

Ha veszedelmet ér,
 Ellenség hozzám fér,
 Légy énnékem óltalmom.
 Szerencsétlenségben,
 Akár mi ügyemben,
 Légy meg-tartó istápom.
 Bádgyatt fáratságban,
 Es nyugovásimban,
 Békéséges sátorom.
 Gonosz tárfaságtúl,
 Es ragadozástúl,
 Te félelmed el-vonnyon,
 Barátom kárára,
 Erőszak húzáfra,
 Haragod ne bocsásson.
 Hanem igaz útra,
 Es akaratodra,
 Kegyelmed igazgasson.

Abra-

(92.)

Abrahám földébül,
Caldeustüzébül
Indúlt, Uram egy szódra.

Uttyát igazgattad,
Sok jókkal áldottad,
Hite fordúlt valóra.

Jákob hogy bújdosott,
Láttya előtt futott,
Nem bocsátád prédára.

Az iffiú Tobiást,
Meg mentéd nyavalyást
Ördög Asmodeustul:

Raphaël Angyallal,
Ily szép társasággal
Indíták ki hazából,

Három Sz. Királynak
Mutattal úttyoknak
Csillagot Kalauzúl.

Most.

(93.)

Most-is nem rövidebb,
De Uram ér küllyebb,
A' te régi hatalmad,

Ha tetczik meg-tarhatfz
Es viszfza-is hozhatfz,
Mert nagy a' te irgalmad,

Noha nem Tobiás,
De bünös nyavalyás (had,
Vagyok; a' mint hogy tud-

Hogy ezen testi jó,
Légyen mint viz folyó
Elsék dicsiretedre,

Hozzám kegyelmedet;
Es meg-térésemet
Iram emlekezetre.

Szerencsés útomért,
s. Viszfza térésemért
Okot adgyak beszédre.

E

Hogy

(94.)

Hogy útra indulék
Sárnyan egy Sajt láték,
Okot vék versemre.

Szerencsés menéle,
s-Bátor repüllése
Indított reménfegre,

Hogy az egek Ura
Meg vizsgál hoz Lócra,
Neve dicsiretire.

*Alázatossággal bűnért
Istennek könyörög.*

Mullyék el Ur Isten, ro-
lam te nagy haragod,
én érdemem szerént rette-
netes ostorod, sok gonosz-
ságomért, ki te hozzád fel-
ért, el szánsz bocsfázú állásod

A' te

(95.)

A' te haragodat térítse
kegyelemre, és könyörgé-
semet bocsásd te elődben,
lásd hogy szomorodtam s'
te hozzád fordultam már
törődelmességre.

Tisztellek tégedet ki la-
kol dicsőségben, a' Sion
hegynek tetein fényes kőd
ben; mindent fellyül múl-
ván, s-azon uralkodván, a'
mélysegeket nézvé.

Irgalmas gondodal nyi-
tottad minden testre, kik
tisztelnek, s-félnek veszed
Szent tenyeredre, a' kísér-
teteknek, s-meg sebhett
szíveknek fordulsz könyör-
gésekre.

E 2

Jol

(96.)

Jól látod szivemet né-
kem-is mely szerelmes, fok
ingerlő bűnnek rútságátúl
fertelmes a' jóra igen rest,
erőmben meg-veszett tán-
forgó nem szemérmes.

A' kiknek félelmes mély-
ségéből kiáltok, kemény
köteléből szabadulást kévá-
nok; Lássad mint nyavaly-
gok, csak irgalmat várok,
meg-tisztulni akarok.

Bocsásd meg bűnömöt,
Uram te Szent Nevedért,
igasságod szerint, ne itily
esetemért; látod fokáso-
dott, s-veszedelmet ho-
zott, de ne utály azokért.

Ismé-

(97.)

Ismérená vétkeimet, ki te
hozzád fel hatott, s-rette-
gem bűnömöt, ki igen utál-
tatott, ki febségre okot, s'
veszélts bőven hozott szo-
moruságot adott.

A' kiből magamot előt-
ted meg-aláztam, kegyel-
medhez bizvám a' földre le-
burúltam; sujtol irgalmas-
san, a' ki nyavalyássan, há-
tám inni meg-hajtottam.

Bátorisd építsd fel-tán-
torgó életemet; gyógyítsd
Sz. véreddel meg-döglött
sebeimet; testemben meg-
szépíts, Szivemben vidá-
mits, tartsd tisztán én lel-
keimet.

E 3

Ir-

(98.)

Irgalmazz Ur Isten nékem szegény bűnösnek; s' töröld-el rűtságit nyavalyás életemnek; lásd esedezését fok reménkedését, ige fogyott Szegénnek.

Szemeidet Uram rólam el ne fordítsad; te Sz. malasztodat kegyeliségedből nyújtsad, tisztasívizet s-lelket, teremts buzgó kedvet, életemet újítsad.

Bűncimnek mérge több mirigyet ne hozzon; rút emlékezeti soha ne tántorítson, kedved bátoricson, Angyalod őrt álljon, család okot el-ráncson.

Erőt.

(99.)

Erőtlenfegemet birjad te Sz. Kedvedből: ki Anyám méhéből ragadtál csak semmiből; irgalmasságodat, s- Atyai gondodat, ne vond meg kis férgedtől.

Minden szűkségemben gyámolom légy énnékem; útamban őriző, igazgató segédem, őrdög csalárdésága, más gonosz szándéka ne nyomoricsón engem.

Hatalmas nagy Isten, ki vagy minden dolgokban, néked adtam magam tarts alázatosságban; tőkélletes szivet, s-lelki csendeséget adgy e' szarándokszágban.

E 4

Ki-

Kiért életemnek minden
ő Napjaiban, dicirjelek té-
ged egyedül dolgaiban,
jó teteményedet, s gond-
viselésedet magasztalljam
vigabban.

Gyarló élet után erősfő-
dést kívánván; vallás tete-
lemnek jutalmát szivből
várván; Christus érdemé-
hez, bizván kegyelméhez,
íráma' Duna Partyán.

*Még is azon tördellemmel
könyörög, hogy Isten lé-
gyen irgalmas vékeinek.*

Mennyekben lakozó i-
mádando Felség, kit
környül környékez ragya-
go

gó fényesség, birtokodban
vagyon tűz, víz, föld, s-for-
gó Eg, országlásodban
nincs sem eredet, sem vég.

Tettermészetszerint meg
nem változható, kiből irga-
lomra leginkább vagy hajló
szóllanék keveset noha va-
gyok gyarló, büntetésre
méltóbb mint kedvedre való

Szóllok még is mivel va-
gyok kézi munkád; noha
reménységem kicsiny bizta-
tástád; de mint hogy min-
den test támaszkodik csak
rág, nem kétlem áldásod
hogy engemet is áld.

Mit mondgyak vétkem

fok, mint főveny szapora,
Egig emelkedik büzi s-pos
hatt doha; de ofzlattya, s-
mossa irgalmad Zápóra,
mint ízéltül hogy ofzol fű
virágnak moha.

A' vétkeket vallyon ki-
csoda értheti? Nehéz sul-
lyoságát vallyon ki mé-
heti? Titkos fokaságát
számba ki veheti? kiért ha-
ragodat de érdemelheti.

A' titkosoktól-is tisztits
hát engemet; Zabolázd el-
mémet távoztasd nyelve-
möt; mint só féreg, és moly
ne rágja mellyemét, tölt.
heffem Szentid közt nyű-
gővő helyemet. Ide-

Idegen, s-nem ismért vét-
kemet-is bocsájd, és tulaj-
donimra vefs nyilhatatlan
zárt, kerülheffem távul azt
az iszapos sárt: undokitá-
sival ki torkomiglan márt.

Ne szály perben velem
ily gyarló Szolgáddal; ne
kévány küzködni ily rom-
landó náddal; természeted
ajánl szent diadalmaddal,
hozzád tért esdöket fe-
dedz irgalmaddal.

En poshatt, és undok por
s-hamubúl való, mi lehet
én bennem kedvedre aján-
ló, csak a' mi malasztbúl
származik rám hajló, mit

féllyek? előtted a' köz-
ben-járó.

Támaszkodomañnakép
áldozattyára, a' ki bűnei-
met vette fel vállára; ad-
gyad légyek készült Szent
Vacsorájára: segély JESUS
jőj-el holtam orájára!

Vedd hozzád lelkemet,
kit bennem tartottál, ször-
nyű haláloddal kit meg-is
váltottál: áldott légy hogy
menyből értünk le-szállot-
tál, a' hol idvezithetz-meg
oda hatottál.

Sép lakó helyeket készí-
tesz azoknak, kik szód hal-
lásához, s-tartásához szok-
nak;

nak; és tégedet tartnak fő
bizodalmoknak, adgyad
légyek én-is rendiben szá-
moknak.

*Hogy e' világ javaiha sem-
mi nincs állandó.*

SZin festékekkel mázolt,
s-Tündér ülön koholt
Csalárd világi hivság.

Mit vélsz aranyidról,
s-Drága gyémántidról?
Itiled-é boldogság?

Im egynéhány szóval,
Csak kicsiny munkával
Bizonyitom hogy hivság.

Az órák el-folynak,
Idők-is el-járnak,
Nem múlatnak útyokban.

(106.)

Hol hideg, s-hol meleg,
Szép idő, s-fergeteg,
Jónak, s-méneked egy nyom
De kis vélekedés, [ban
Serény elmélkedés
Nem vehetni egy szóban,
Jó, s-gonosz ízerencse,
Mint forgó velenceze
Emel, s-taszit a' porban.
Császárt-is koldusá,
Tesz Urat kaparsá
Öltözteti bocskorban,
Királyi Korona,
Ország birodalma,
Száll olykor nád hajlékbá
Angyali nagy szépség;
Kit egy kis betegség
El-hervaszt, s-porrá tészten
Erő

(107.)

Erő s-nagy vastagság,
Vitézi bátorság,
El-hágy, és másé léfzen.
Öröm és boszszuság
Vas, s-cékó, izabadság,
Mindenkoron vár készen.
Nagy tölgy fák ki dűlnék
Toronyok repedeznek,
Hold, s-nap fénye-is elvész
Márvány kőben meczes
Írás kopik, s-veszhet,
Kit faragot ember kéz.
Erős gyémánt török,
Aczel, vas, réz váfik,
Es sokára porrá lesz.
Szép kőves arany láncz,
Kit gyönyörködve látsz
Időktől homált vehet.
Drá-

(108.)

Drága friss öltözet,
Kit sok munka szerzet [het
Moly, s-penisz miat vesz-
Vérrel gyűjtöt sokkincs
Kinek száma-is nincs,
Tűz, s-láng miat szenved-
Még a' föld-is elag, [het
Hibáz vetemény mag,
Egek-is fogyatkoznak,
Kőszikla hamuvá
Az hamú még hová
Az idővel változnak.
A' tenger-is dagad,
Vízont megint apad,
Nincs határa az habnak,
Világot kerülő?
s-Eg alatt repülő
Sas mely hamar enyészik,
Sze-

(109.)

Szerelmeffed ki vól,
Vagy útál, vagy meg-hólt,
Rólad el-feletkezik,
A' Pénteki öröm,
Vasárnapi öröm
Siralomra változik.
A' nagy Pyramisok,
Es Labyrinthok
Voltak világ csudái.
De hová lettek már
Helyeit nézzed bár
Nem látczanak falai.
Idő el-vesztette,
s-Földig porrá tette:
Mostan csak szó példái.
Jaj, s-miként végezem,
Erre nem érkezem
Mert nyelvem meg-némit-
(tya? Ked-

(100.)

Kedvem háborodik,
s-Lelkem szomorodik,
s-Elmémet-is tompítja?
Hog' minden csak elvész,
Valamit a' szem néz;
s-Ez életemet fogyartya.

Látom hogy változás,
Minden szem-pillantás,
Nem áll semmi egy nyombā

A' mit jelenteni,
Akarnak mondani
Keressd-fel rythmusimban,
Hogy nincs állandóság,

Sokáig valóság:
Semmi-is e' világon.

*Bú, és bánat henyelő szív-
ben ver fészket.*

Va-

(III.)

VAlahol el-mégyek,
s-Valamit szemlélek,
Minden vigad kedvére;
Szarvasok forráfra,
s-Bádogyát madár ágra
Le-száll nyugodni délre.

De én bús szívemet,
Kis reménységemet,
Mikor hozom örömré?

Nem nagyobb a' bánat,
Mint a' bús gondolat,
Noha szűnik kevéssé,

Bánat vidámulást,
s-Társaságrúl szollást
Veszen, s-tehet nyertessé.

De a' szívben száradt
Bús gond reám árradt,
Ez teszen kétségessé,

Igy

(112.)

Igy elmém zavarja
s-Bű szivem faggattya
Esetemre figyelmez,
Tettető képzéssel,
s-Csalfa Mesterfeggel
Engé üldöz, s-környékez.

Ha késem sokára,
s-Nem iddülök útra,
Félő galyibát szerez.

Azért im készülek
s-Utánna eredek,
Oldalamon függ kardom,

Talám barátomhoz
Jutok, s-pajtársomhoz,
Kihez régen vágyodom,

A' hol vigasztalást,
s-Kedves nyugvó szállást
Találok nyilván tudom.

In-

(113.)

Indúly azért lovam,
Látod el szántútam
Vagyon jelen előtem:
Nem lehet panaszkod,
Meg-jár te abrakod,
Hordozd bátrá bűszivem
Nincs semmi mentseged,
Jó vas patkó fzeget:
Keressd-fel régi kedvem;
A' sötét étfzaka,
Sok zápor harmattya,
Már nem újság előttem,
A' csoportos jegek,
Es köves ösvények,
Ne ijesszenek téged,
Sűrű tövis bokor,
Kit fogsz nyomni sokszor
Lesz örömödre néked.

Kö-

(114.)

Kő-első, csattogás,
Menydörgés, s-villámás,
Ne gátolja útadat.

Zuzmaráz, és hideg,
Jeges út, és fergeteg
Ne rettenese lábadat.

Köves erdős hegyen,
Sombokos mezőben
Jelül hadgyad nyomodat.

Nagysáros berekben,
s-Homok tér Völgyekben
Ha szintén lesz-is útad,

Írtóványos rétre,
s-Polványos helyekre,
Ha a' szükség rá juttat.

Semminek itillyed,
s-Kedvemmet ne szegjed
Lészen hasznos jutalmad,

Ha

(115.)

Ha oda érkezel,
Kit szivem gondol el,
Lészen kedves szállásod,
Engemet sok bűtől,
Emészto gondoktól
Meg-mentesz, és lakásod.

Lészen barátomnál,
Jó hiv pajtárfomnál,
Uraddal nyugovásod.

Hideg ősz kezdetin,
Dudvág berke szélén
Sok búval, s-gondol valék
Olyan szándék ére,
Elmém-is rá tere,

Hogy útamra készülnék:
Az hol vigasztalást
s-Kedves nyugvó szállást,
Fejemnek találhatnék.

Hogy

(116.)

Hogy az Istē egyedül maga
veri az hadakat, és nem
emberi erő által.

Seregek hadnagya,
s-Vitézek strázája
Ki lakol az egekben,
Onnét intélsz, rendelsz,
Es karodon viselsz, [ben:
Mert Ur vagy magas meny
Aldod bátor szível,
Harczhoz erős kézzel,
Ki harczol te nevedben.

Mert egyedül Isten,
Ki vitézzé téssen:
Vehetsz erőt kezébül;
Nem jün ő fegyverrel,
De csak tekintettel
Parancsol az Egekbül.

Né-

(117.)

Nézi a' sziveket,
Es nem az erőket
Nem ver hadat tegezbül:
Mél' ő hát kegyelmét,
Kérned segedelmét
Illy hatalmas Vezérnek:
Kitül áldást vehetsz,
Es romlást-is nyerhetsz
Ha nem tetezel kedvének.

Magasztal, kit akar;
Es mást porba takar,
Nagy ereje kezének.
Ellenség gyors lovát
Látván, s-éles kardgyát
Ne rémülly el szivedben.

Fene Párducz bőrit,
Tigris, s-Farkas szörít
Bátran nézzed mezőben.

F

Alla

All kiáltása,
Dob, s-trombita szava
Ne haffon füleidben.

Algyu ropogása,
Mint Eg csattogása,
Rettenthetne szivedben.

Sok sűrű kópia,
Ki-terült zászlója
Háboríthat elmédben.

A' fok festet pais,
Nyil hegyes Vasa-is
Mit nem tüntet szemedből

Dávid parittyával,
Gedeon Lámpással
Ellenségit meg-győzte.

Az erős Sámson-is,
Csak Szamár által-is
Philisteust meg-vorte.

Sá-

Sátorban Jahel
Sifarát vas szeggel
A' földre le szegezte.

Mert az Úr volt velek,
s-Bátorodot szivek:
Nem biztanak fegyverből

Mert hol Isten harczol,
Ott a' pogány oszol,
Futnak s-bújnak rejtekben

Vesznek azért gyakran,
A' kik biznak bátran
Magányos erejekben,

Mostan paifodat
Tisztild, s-pánczélyodat,
Sifakod ved le szegről,

Elefited kardodat,
S-hizlallyad lovadat,
Iogd ki az ekemellől.

F 2

Né

Ne bizd magad másra,
Hogy ne jűj romlásra,
Hanem magad meny elől.

Bozdúlyon fel-véred,
Terjezd régi hired,
Ne retteny pogány hirtűl,

Te éles törődöt,
s-Kemény fegyveredet
Hizlallya Török vértűl:

Aldozzad rút vérét,
Nyisd fel-dögös erét,
Kérj segítséget égbűl.

Hazánk rontására,
s-Népünk rablására
Hogy a' Pogány készülne.

Régi Vitézeknek,
Scythiai Vérnek
Irtam meg ne rettenne.

Ha-

Hanem régi Márshoz,
s-Hadakozó társhoz
Tárful mellé fietne.

Hogy a' szabadságnak mel-
tósága mindenneknél

kívánatos.

Mi lehet kedveseb,
s-Gyönyörűsegebb,
Mint a' kívánt szabadság?

Könnyen Uralkodó,
Noha hivalkodó,
Akaratos méltóság,

Maga kedvét járja,
Rabságot utállja,
Nem baráttya a' birság.

Mert a' Nap fény alatt
Mindenféle alatt,
Vagy, fiet szabadságra,

F 3

Ten-

(122.)

Tengeren evezve,
s-Föld szinén kerengve
Repül e' nyájafságra,
Ki ha azt nyerheti,
Magával hiteti,
Hogy jutott boldogságra,
Mert a' köteletség,
Nem leg kisebb inség,
Ki van más birtokában,
Sok álom szakasztást,
Törődést s-udvarlást
Türve nyeg a' magában,
A' ki más asztalán,
s-Nem maga tányérán,
Akar enni a' konczban.
Nem mondom Királyság
De egy kis Uraság,
Ki lakhatik házánál,

Bár

(123.)

Bár füstös legyen-is
Es sással fedett-is
Jobb más Palotájánál.
Nyúgszik hol akarja;
Sétál hól kívánnya,
Nem ül más ajtajánál,
A' mikor akarod,
Terített asztalod
Nem vársz abból fenkitül,
Ha vagyon mit enned,
Nem panaszos étked:
Nem hajtnak ki asztaltúl.
Nem üznek dologra,
s-Nem jön ablakodra
Bírság pecsét Birótúl.
Noha kalmár ebe
Mint nyarba, és télbe
Rágódik fíros Konczon,

F 4

Bor-

(124.)

Borfos étket eszik,
Sátor alatt nyúgzik.
s-Nyújtozik a' lánakon.

De még-is néz mordon,
Hogy nem jár szabadon,
Es hogy van kötve lánczō,
A' Farkas az Erdőt
Járja, s-űvölt űdöt
Fárad lokat éhezve.

Tűr a' koplalással,
Csak hogy a' vas lánczal,
Ne légyen nyakon kötve,
Szabadságnak örül,
Pálcza ütést kerül,
Fél ne légven rekesztve.

Sebes Rárót foghatfz
Ólyvöt meg-tanithatfz
Furjet, s-foglyot hogy fog-
(jon, Nagy

(125.)

Nagy fok koplalással,
s-Alom szakasztással
Szoktatod meg-maradgyō
Még-is sokszor el-hagy,
Es szabadságra vagy,
Nézi mint el-szaladgyon,
Majmot mulatságért,
s-Medvét nevetségért
Jól tartnak bé-rekesztve,
Nyakán gallér villog,
s-Hátán palást forog,
Neki fokat kedvezve.

De a' mint kelletlen,
Etele izetlen,
Jár szabadsággal kedve.
Kalitkában madár
Lakjék kedvére bár,
Zöld árnyékkal bé-fedve,
F5 Hol

(126.)

Hol nem éri első,
Csak hogy gyenge veszfő
Tartoztattya rekesztve,

Még-is okajt azon,
Hogy nincsen szabadon
Búfult ártatlan szive,

Hogy ha szabadságban,
Nem laktál sorsában,
Ezt nem tudod fontolni.

Mely drága kincs legyen
s-Mennyi fokot érjen,
Ahoz nem tudsz szóllani.

En-is árnialisát,
s-Arannyal itt jussát,
Nem érkezem fejteni.

*A' szerencsének tündéres
mi vóltáról.*

Nota: *Arva fejem, &c.*

Kis

(127.)

Kis jók után keserves na-
pim, nem távoznak sü-
rű esetim, jűnek, s-mennek
s-rontnak, vesztnek, fok
változám, ohajtással zo-
kogással folynak oráim.

Mihelt Anyám hozott
Világra, a' Szerencse jöve
polyámra s-mellém űlvén,
s-hizelkedvén, magán vett
fzóra, esküvéssel mondván
hűttel emel karjára.

De csak kicsiny idő vár-
tatva, engem hagyaszintén
kopasztva; mert most tal-
pig, engem torkig vesztet
akartva, tőlem fordúlt, ke-
rűlt, s-térűlt rontott fog-
gatva.

F 6

Oh

Oh átkozott forgó Szerencse, édes izzel rejtett kelepeze, kinek soha mint fűz moha, nem áll megkincse, de mind addig mesterkedik, hogy másnak ejtse.

Nem jádzol te csak együgyűkkel, de gyakrabban okos elmékkel, szekeredből ha ki ki-dúl, nézzed örömmel, abbúl kedved s-álnok szived, van nevetéggel.

Tudod csalárd Görög Ionát, mint vesztetted szép Lucretiát; kis örömért, s-vigaságért, metczéd megtorkát, kiért veszed, s-méltán eszed sokaknak átkát.

Hát

Hát ama nagy Pompejus Urral, mind jádzottál gazdag Croesussal fel emelted, és le verted Brutust, Crassussal, lánczoltattad s-bárdoltattad, Cájust, márcusfal

Nem csak méltán, de méltatlanúl, vesztetf sokat nagy ártatlanúl, nem csak Lopó, de Vért szopó, vagy természetedből, tétovázó, és habozó vag'te mindéből

Igirsz soknak kincset tengeren, hog' adsz gyöngyör ha ki rá mégyen, de szélvészre, s-nagy veszélyre, ejted hirtelen, hol életét s-reménységét vesztetd vételesen

F7

Ha

Ha mit adtz-is mástul el
veszed; viszont mással bú-
jára közled, soknak szivét,
kis elméjét, csak el hiteted,
sajátodat, s-adhatódat, e'
kintrendeled.

Bóldog a' ki téged nem
ismért, javaidbúl nem vett,
és nem kért, barátságod s-
ajánlásod mellől távúl tért
Palotádban s-tárházod-
ban akartva nem fért

Nem kérhet sz te semmit
attúl el, a' ki nem birt te er-
szényeddel, kölcsön mar-
hát, kincset, s-ruhát tisztet
vehet sz el, puszta malmom
szárazgáton vámotnem ve-
szel

Eny-

Enyhítsd szivem most az-
zal búdat, nem csak túled
verte el jódat, a' szerencse,
s-hamis kincse, nem csak
magadat nyomorgatott, s'
ápolgatott, hanem sokakat

*Más ugyan azon Szeren-
csének álhatatlansá-
gául.*

Mikor a' Szerencse fel-
emel valakit, tornyok
vitorlyáján helyheztetiszé
kit, ideig kedvére meg e-
reszti fékit, sokáig egy hely
ben ülni nem hágy senkit.

Gyakran kevelységgel,
vakít a' Szerencse, hogy a'
maga hitet hamarab meg,
fejtse,

(132.)

ejcse, nem tudgyák rabsággal
orezázott hogy kincse,
bé-burittva fekszik, alatta
bilincse.

Irigy, csalárd, s-hamis
adományát bányia, ha mit
adott vilzont azt vissza ki-
vannya, kelepczés hálóját
mind addiglan hannya, a'
gyéként alollad miglen el
nem vonnya.

Ha magassan ültet onét
ő le forgat, nagy kissebsé-
gedre pad alatt nyomorgat
mint Belisáriust imár nem
ápolgat, de mostoha kéz-
zel sujtól, és szorongat.

Nyomorúságidon nem
fzo-

(133.)

szókot jajgatni, de gyalá-
zotodon igen tud kaczag-
ni, üres tarsolyodon nem
fog irigykedni, csak rakott
szekrényed ohattyá pra-
dálni.

Szerencse kerekin azért
okoffan uly. Tündér vál-
tozásán hogy meg ne szé-
gyenűly, mikor rád moso-
lyog, mások kárán tanűly,
biztatása után vakmerőn
ne indűly.

A' Kristály üveg-is, mi-
kor szeb, s-tündőklik, ak-
kor ő leggyengéb s-hama-
ráb el römlik, sűgárrival a'
Nap ha igen sűt s-fénlik,
kő-

(134.)

kő-efső, vagy Zápor olly-
kor ritkán múlik.

A' kinek a' káza meg-
égeti száját, mászfzor nem
felejti fűjni a' tarlúját; így
a' ki próbálta szerencse há-
lóját, az után süvölti bé-
burított horgát.

*A' Kivánsatos Kikeletnek
gyönyörűségéről.*

Vig Tavas fel-derült,
Virágokkal frissült,
s-Uj pompával zöldellik.
Örül immár Flora,
Jutott kívánt jóra;
Láttya fű, s-fa bimbozik,
Kedvet a' Musáknál
Talált, s-Apollonál,
Koszorukat küld nékik.

(135.)

Ujjul a' forrás kút,
s-Föld gyomrábul ki-fút,
Szép Völgyekre siet, s-tér.
Minden féle állat,
Nagy és kicsiny falat,
Örül hogy már Tavaszt ér,
Nem szenved rothadást
Mert remélni újjulást
Minden éltető gyöker.

A' szép hajnal ragyog,
Gyöngyös harmat villog,
Bus sziveknek hoz kedvet.
Minden féle madár,
Kit dér, hideg el-zár
Vigan kezd új éneket.
Jó hírrel jön Fecske,
Ujjul agyag fészke;
Csácsog az házog felet.

Eg-

(136.)

Eg felé Pacsirta
Repül, hogy szozattya
Mefszzire el-terjedgyen.

Fülemile ágon
Függ, csak kicsiny szálon,
Alom reá ne érjen.

Addig szóll, s-énekel,
Még a' tajték vérrel
Kicsiny száján eredgyen.

Czinege madarka
Kit rekesz, s-kalitka
Dio béllal meg-csalhat,
Tavaszi vad Kecske,
Együgyű őzecske,
Kit tör, s-háló meg-foghat
Jutott Kikeletre,
Nem kerül most kézre,
Bátran nyomot mutathat,

Ri-

(137.)

Rigót-is a' törre,
Nem csalhatsz most lépre,
Fogoly bokort nem lakja,
A' Fúrj esattog nagyon
Nem fél semmit azon,
Hogy a' Karvoly el-fogja,

Héjja-is süvölti,
Vettett tört kerüli,
Tyuk fiakat csapkodgya:
Golya-is gázollya,
Mocsárok járja,
Kigyót, s-békát foghasson
Fészket rak keményen,
Nem fél füst rá mennyen,
Korog, s-kotyog hangosó
Roka lappang, s-forog,
s-Kertek alatt kullog,
Lúd-fiakra ütheffen.

Szom-

(138.)

Szomju szarvas kútra,
s-Bágyatt madár ágra
Száll,s-nyúgóf;nak esende
Mindé bokor szállást,(szé
A' zöld-árnyék nyugvást
Enged nekik kedvesse.

Csak nekém szegénnek
Arva-bús fejemnek
Foly dolgom keserveffen.

Mit ohajcson lelkem,
s-Mit példáz értelmem,
Figyelmezz Versemre,

Sok testi fájdalom,
Es bús aggodalom
Szállott mostan szivemre.

Tégy válatztot Echo,
Kösziklák közt lakó,
Felelly mostan mesémre.

Vé-

(139.)

Vélekedés az ékeességről, a'
mely tulajdonittatik
a' Rosának.

Világ ékeessége,
Mibül áll szépsége,
Azt én tudni kívánnám,
Elmém fáradságát,
Es kezem munkáját,
Ezért nem is szánthatnám!

Csak hogy volna képpen
Czélozhatnám éppen
Vaj mely igen akarnám!

Kürül járó kék Eg,
A' kin nincs semmi vég,
Es csillagit mondhatnám.

Planéták járási
s-Kerengő forgási
Szépitik gondolhatnám.

Ten-

(140.)

Tengernek ég színét,
Es tágas föld szemét
Erre magyarázhatnám,
Szép ékes zöld páfit,
Mely ezer kedvet nyit,
Dicsiretes mindenbül.

A' szép csorgó forrás,
Szemnek kedves látás,
Tisztittyá nedvességtül,
Szép tavaszi harmat,
Mint ékes ruházat, [bül.
Gyöngyöt hallad szépség-

Kétséges az elme,
Vadak külömb neme
El-nyerhesse e' pallyát
Madarak szépsége,
Tolla, s-éneklése
Am dicsirtesse magát,

Gyü.

(141.)

Gyümölcs hozó fákrúl,
s-Arnyékos ágakrúl
Szólni nem látó módgyát.

Arany ékessége,
s-Kövek fénycsége,
Szemedet hizlalhattya.

De elmém kétséggel,
Mint egy álmos szemmel
Ezeket csak számlállya.

Mások javallását,
s-Elme futtatását
Vélekedésem várja.

Talám a' szép Rofa,
s-Virágok aszonya
Kéért elmém most fárad.

Ez, az az ékesség,
Kerti gyönyörűség
Mellyért szívem most bád-
[gyad G Vi-

Világ fényes szeme,
 s-Tündöklő öröme,
 E'mindent fölyl hallad,
 Virágjában ékes,
 Ajándékban kedves;
 Nehéz őt megfontolni,
 Virágzó örömet,
 Ragyagó szép színét
 Nehéz versel le-irni,
 Liliom, s-violán,
 Nárdus, majoránnán
 Fellyeb magasztalhatni,
 Mefszze földrül látszik,
 Szépsége, tündöklík
 Tetszik mint sebes villám:
 Ő kedves illattya
 Az elmét újítja,
 Kiért hogy ne javalnám?

El

Elmém fellyül müllyá,
 s-Ertelmem halladgya
 Abban kell hadni talám?
 Hogy kertemben valék,
 Szép Rósákat láték,
 Ugy irtam ezt felőle,
 Ninesen ennek mássa,
 Akár ki bár lássa,
 Múlik többi mellőle.
 Nézz nyájasságára,
 Vagy vize hasznára
 Sok jót várhatsz belőle.

Az embernek maga aján-
lásárúl és biztatásárúl.

Jó szolgálka kevesen hív
 vóltál, ez után nagyob-
 bat bizok reád.

G 21

Pál

(144.)

PAllyán vár ajándék,
Szép drága martalék,
Nyerd el édes Lovacskám
Jó bért nyerisz magadnak
Hirt, s-hafznat Uradnak,
Fel nevelt kaczolácskám,
Bizony meg-hizlallak,
Es meg-nyugosztallak,
Van ahoz abrakocskám.

Hajcsd-ki a' bokorbúl,
s-Előtted fút a' nyúl,
Verd-el édes kutyácskám.

Most leled kedvemet,
s-Bővithed étkemet,
Kis Kőlyög agaracskám.

Haza érvén nyugfzol,
Jól tartva alufzol,
Te ô kedves vislácskám!

Sze-

(145.)

Szelek szárnyán járó
Kedves Solyom, s-Ráró
Most találod kedvemet.

Fűrj, s-Fogoly fogással,
s-Récze vadazással,

Jól tarhatod testemet,

Kiért ez ôsz fottan,
Télrekelve osztán
Meg-hizlallak tédedet.

Csafzöke, hajsz Tarcsa
Iga nyakad tarcsa,
Szántogassad földemet;

Meg-rakom csűrömet,
s-Meg töltöm vermimet,
Csak irtfad örökemet,

Meghid, hog' meg simulsz
Meg-hizol, s-meg javúlsz,
Csak gyűjthesd pénzemet

G 3

Te

(146.)

Te hozzád-is Szolgám
Készen ál gratiám
Jámbor szolgálatodért
Ejjel, s-nappal való,
Soha meg nem álló
Nyughatatlanságidért.
Csak szolgálj ferényen,
El-vészed te könnyen
Háználát fáradságidért.

*Ember fogad fogadást, ag-
eb ki meg-állja.*

A' Ló mind addig fűt,
A' mig oda nem jút,
Hová Ura akarja:
Tajték róla szakad,
Verttkezik, s-izzad,
s-Lehelletit okádgya:

EL

(147.)

El-esvén meg-romol,
Lába szegve bomol,
Csak ki csaplák ugarra.
Az eb-is kergeti,
A' Nyúlat el úti
Szive dobogásával;
Addig jádzik véle,
Meg-szakad a' béle,
Lantol a' két inával,
Nincs ereje immár
Korpa-is néki kár,
Meg-lövik szolgával.
Ráró meg-ütkezik,
Ólyvnek szárnya szegik
Vagy sugárja ki szakad,
Nem fogja prädáját,
Ki tekerik nyakát,
El-vetik ágon akad:

G 4

Nem

(148.)

Nem jó immár máfra,
Csak ijesztő Vázra,
Ehel tudom meg-fúlad,
A' szőke terhet von,
Hegyé, s-völgyön hanton,
Ostor sújtya oldalát.

A' nyelvét ki-veti
Szellőn hüvesíti,
Tőri iga a' nyakát.

Meg-vénhedvén másnak
Adgyák, Mézfárosnak
Fejíze űti homlokát.

Szolga-is meg-vénül,
s-Meg sántúl, meg-sérül,
Ura szolgálattyában,

Elhetetlen immár,
Mert érte veszély, s-kár:
Nincs már a' gratiában.

Ura

(149.)

Ura nem ísméri,
De mástúl kérdezi
Ki jött most Udvarában:

Szolga egészségét,
Es kedves életét
El-veszti az Uráért;

Házát, s-feleségét,
Ertékét, s-gyermekét
El-hadgya reménségért,

Kész minden-szenvedni
Jót, és gonoszt tűrni,
Ura ajánlásáért.

Az halász horoggal,
Madarász sip-szóval
Csal halat, és madarat.

Szolgát szépbeszéddel,
s-Hideg reménfeggel
Ura gyakran el áltat.

G5 Mond-

(150.)

Mondván leíz olly idő,
Hogy mig kezére jő
Várju karón, kit mutat.

Mert reménség olly iz,
Ki el foly, mint a' viz,
Hamar embert meg csallya.

De változás után,
Merő méreg osztán,
Ha sorfán tapasztallya.

Ura ajánlását,
s-Csalfa jáczodását,
Mikor kárán tanullya.

Ezek mind így vannak,
s Egy porázon folynak,
Az ajánlás csak szép szó.

De szomjú embernek,
Száradt gégéjének
Mit használ üres korfó?

Mert

(151.)

Mert len, s-gyapju nélkül
Fonal nem nyúl, s-né gyúl,
Haszontalan ott órfó.

Nehéz tengődésnek,
Sanyarú életnek
Illy jutalma keserves.

Hogy Liberai ruhád
Lészen rongyos gatyád,
Az is avúlt, és reves;

Végre költnek rád büzt,
Hog' mindé szód gyújt tüzt
Kezed enyves, vag' nyelves

Nincs azért jobb élet,
Mint mikor Kikelet
Szánt ember, s majorkodik

Az Udvari lévre,
s-Panaszos kenyérre
Nem sokat várakodik.

G 6

Fél.

(152.)

Féltő gratiáján,
s-El vont præbendáján,
Nem fokat buslakodik.

Mondtá a' mit montam,
s-Irtam, a' mit irtam,
Ha akarod érteni,

Mert való, nem mese,
Akar ki mint nyesse,
Esztet nem kell vizgálni.

Hanem mint a' tüztül
Odd magad az igytül,
Tudy más káran tanulni.

A' ki eztet írta
Alkalmason tudta
Az Udvarnak mivóltát.

Mert az irigyektül,
Es fondor nyelvektül
Gyakran hallott ily nótát.

Vén

(153.)

Vén Szólga, s-ag kutya,
Az hasznót nem hajtya;
Ne veszteges rá korpát.

*Hogy a' szabad zabola nél-
kül való Nyelv mindeneket
vizsa magyaráz.*

CRocodilus mint kis
gyermek
Sir, s-jaj szava merő ének;
Do nótája a' végének
Lészen vesztére fejednek.

Igy csacsogó nyelvnek
inye (je,
Csalárd, s-hamis szó gége-
Meg hat álnok lehellete,
Mert égő tűz foga fénye.

Mint a' gyöngyöt erős
érczet.

G7

S-el

(154.)

s El olvasztja tűz az érzet
Igy gonosz nyelv égő tüzet
Okád alád, s-forró vizet..

Olly ártalom nincs fegy-
verben

Nem lángozó sebestűzben
Nincs olly méreg szelen-
czében,

Mint a' fondor gonosz
nyelvben.

Hol nem véled, ot kissebit
A' hol nem félsz, ot sebesit,
Jó hitedben homályosít,
s-Gyalázattal sírbantaszit.

Légy természetes mint Ab-
solon, (son,
Serény vitéz, mint a' Sám-
Okos, és bölcs, mint Salo-
mon, Szó-

(155.)

Szó fér hozzád még-is na-
gyon.

Mert ha szóllasz, csácso-
dónak, (nak,
S-halgatáfrúl tart bolond-
Eteledrúl tobzódónak,
Es bőjtódrúl mond ravasz
nak

Ajitatos hogy ha lészesz,
Kép mutató nevet szerezsz;
Ha pediglen elmés lészesz,
Bolond nevetottá vészesz.
Szép köntőfrúl mond
kevélynek, (nek;

Es rongyosfrúltart főfvény
Honn ülésfrúl itil restnek,
Kin járásfrúl néz fesletnek,
Hogy ha mit adsz szegé-
nyeknek, Nem

(156.)

Né tart azért bővkezőnek:
Mond dicsíret keresőnek:
s-Kép mutató esztelennek.
Ha marhádot ki né ösztöd
s-Hafzontalá né tékozlod
Azt kiáltya fősvénjmarkod
S-telhetetlen szoros sákod
Oh átkozott kicsiny falat
Látom nem pöksz te csak
nyálat: (halat.
Mert madárbúl formálsz
Es gyékénbúl roka málat.
Nincs semmi csont te ta-
godban,
Rabonczád finsz fogaidbá
Sík golyobis forogszádbá,
Mérged mézzel jár egy
nyomban.

Noha

(157.)

Noha gyakran maga, ma-
gát [kát.
A' nyelv veszti, szegi nya-
Mint az haris fészket, s-há-
Elárúllyá fiát, s-magát. [zát
Hollehetne ő békével?
Addig csacsog rezegéssel,
Olykor fogják meg csak
[kézzel.
s Meg mellyeszti forró
vizzel.
Azért nyelvet zabolában
Tarcfad aczél Kapoczába
Ne nyargallyon szabad-
gyában,
Hogy ne hozzon gyalázat-
ban.

MA.

(158.)

MASODIK RÉSZE.

a'

Közönséges Ma-
gyar Példa beszé-
dekrül.

I.

MAs dolgom nem lévén
Henyélést kerülven,
Fogtam ez Rithmusimhoz
Nem-is tanulásbúl,
s Elme mutatasbúl
Kezdettem e' munkámhoz
Hanem a' természet,
Mennyire segitet,
Ugy nyúltam irásimhoz.

2. Vi-

(159.)

2. Világon állandó,
Nincsen maradandó
Semmi-is javaiban:

Gyöny olvad eczettül,
s Gyémánt hasad vertül,
Fényes Nap jut homálybá.
Ah mint számlálhassak,
Jaj, s miként mondhassak,
Sok dolgot kis summában?

3. E' világ ideig,
Kedvet nem tart fottig,
Gyakran víza változik.
Tegnap vigan tartott,
Most már búra hajtott,
Estvélig mi történik?

Mert ő komor kedve,
Mord mint féne Medve,
Csak reád agyatkodik.

4. Az

(160.)

4. Az Isten sziveket
Meg-vísgál, s-veséket,
Lát minden gondolatot.

Tudgya ki haragszik,
Ki bőjtől, s-ki esik,
Titkot néz, s-indulatot.

Es itil igazán,
Ha mit talál hejján,
Mert ért minden szózatot.

5. Az elmenem nyugszik
Ujságra vágyódik,
Futtya Világ határit.

Egékét meg-hattya,
s-Föld gyomrát meg-járja
Ufsza Tenger vizeit.

Nincsen olly forgó szél,
Havélle szárnya kél,
Ki el-érje nyomdokit.

6. Em-

(161.)

6. Ember azért fárad,
Nagy munkája árad
Emlekezetet hadgyon.

De idő azt veszti,
s-Irigység temeti
Még hire se maradgyon.

Kié volt, és lészzen,
Kézrül kézre mégyen,
s-Magát vereti agyon.

7 Dolgoknak kezdeti,
s-Csendes eredeti
Légyen minden időben ;

Mihez kezdezz pedig,
Abban te légy fottig
Alhatatos elmédben,

Mert ki lassan kullog,
Az nem fokat bolyog,
Epret szedhet mentében.

8. Ne

(162.)

8. Ne enged nyelvednek
Hogy járjon elmédnek
Előtte szabad kinnyén,
Gyakorta csácsogas,
s Gondolatlan szóllás
Rostáltatik értelmén.

Bár mondgy-is igazat,
Bé-török agyadat,
Né szóltál málnak kedvén.

9. Soha nagy titkodat,
s-Titkoszándékokat
Né jelentsd-meg senkinek.

Mihelt ki jelented,
Azonnal le-köted,
Szabadságát éltednek.

Lészesz annak rabja,
Ki titkodat tudgya.
Kel szolgálnod kedvének.

10.

(163.)

10. Hog' ha csendességbe
Kivánsz, s-békefészenben,
Hajlékodban maradni.

Minden szó-szelének,
Es fondorló hirnek
Nem jó végére menni.

Mert kicsin szikrából,
Gerjed nagy láng abból,
Kit nem tudsz el-oltani.

11. Magad gondolatlan,
Avagy kínálatlan,
Ne vádgy az első székre:

El-jún más, kit nem vélsz
Mellette el nem férsz,
Szorulsz utolsó helyre,

Es ne talám olykor,
Mint történik fokszor
Ültetnek csak küszöbre.

12. Job

(164.)

12. Job más rollad szóllyő
s-Téged magasztallyon
Hogy né a' magad nyelve;
Minden botnak végén,
Es nem a' közepén
Szokott lenni a' feje.

Nabot nem fel költin,
Hanem enyészetin
Dicsirik énekelve.

13. Senkit gazdagságért,
Aranyért, ezüstért,
Ne dicséri te méltatlan.

Mert kalmárt pénzeért,
s-Vargát értekeért
Magasztalni szokatlan.

Hanem a' Nemes vért,
Melly tisztességhez ért,
Dicsirhetni nógtalan.

14. Em-

(165.)

14. Embert erkölcsiről,
Nem Nemzetségéről
Ísmérjed jónak lenni:
A' bort sem sziniért,
De kedves iziért
Szoktak pénzen meg-venni
Lovat sem szőriért,
De ferénységeért
Szokták nagyra bocsólni.

15. Az jó hír meg-marad,
Mészze földre árrad,
Meg nem gátollya sóvény.
Nem szenved szorúlást,
Kiván szabadulást,
Mert hatható, és kemény,
Nap keletről repül,
s-Nap nyugotra térül,
Mint a' Tengeri örvény.

H

16. Ki

(166.)

16. Ki követ vét égre,
s-Le esik fejére,
Nem jajgathatja sebet;
Mert ki szántszándékkal
s-Bolond akarattal
Járja a' maga kényét.

Kárvallya nem kár,
Ne-is sirassa bár,
Hogymeg-ütöttek örmét;

17. Mások javallását,
Es tanács adását,
Meg ne vessied azontól:

Mert a' magad esze,
Esik gyakran mészre,
Az elrendelt dologtól.

Bolond-is olly követ,
Néha kútban vethet,
Ki nem vonyatik foktól.

18. Sok

(176.)

18. Sok jó Ló a' hámban
Meg-szárad, s-vonyásban,
Mert né tudgyák jó vóltát:

Sok érdemes legény,
Hogy értéke szegény
Fogja az eke szarvát.

Noha a' tarsolybúl;
Nem csak ezüst
Szednek vajas pogácsát.

19. Maga hazájában,
s-Nevelt gúnnyojában
Egy Prophéta sem kedves;

Mert nagy Embereknek
s-Nemes Nemzeteknek,
Eletek gyűlölféges;

Holtog után pedig,
Ohajtyák mind éltig
Akkor lesz kellemetes:

H 2

20.

(168.)

20. Tudomány ollyã kincs
Kinél semmi job nincs:
Tekintetes mint egy Márs.

Iffiak józansága,
s-Vének vigafsága
Szűksegödben igaz Tars.
Gazdagnak ékefség,
Szegénnek segítség:
Mint jó aczélyozot nyárs.

21. Jó erköcs, s-jó élet,
Nagyob hittel lehet
Szapora esküvéfnél:
Mert gyakran esküdni,
Es abban hibázni
Mivel job a' szélvéfznél.
De jó cselekedet,
Hitelez tégedet
Job az el-hányo hitnél.

22. Kő-

(169.)

22. Környül mást inten,
s-Vétkérül feddeni,
Keresni hozzá gáncsot:

De magát ismérni,
s-Nehéz vétkét tudni,
Nyakában ki vét lánczot,
Mert ki-ki magárul,
A' mit végez másrúl

Tart titokban tanácsot,
23. Az jóért Tanácsnak,
s-El tókelt szándéknak,
Két ellensége vagyon.

Hertelenség, s-harag,
Az melly jót nem farag,
Inkáb gonoszra vonszon.

De a' szelid erkölcs,
Tanácsokban-is bölcs,
Kibül terjed nagy haszon.

H 3

24.

(170.)

24. Nehéz az időnek,
Szokott menésének
Törvént és módot szabni.

Idő birád néked,
Mikor a' szükséged
Kezd tanácsot kérdeni.

Mert ha vak a' koczkád,
Ottan idő birád
Mihez kellelsék nyúlni.

25. Hertelenség meg-árt,
Sietség hozhat kárt
Akár mi dologban-is;

Időtül kell várni,
s-Tanáctúl halgatni
A' szükségnek korán-is,

De mértékletesség
Jeles jó segítség,
Akar mi időben-is.

26. A'

(171.)

26. A' nagy várokozás,
Nem csak fogyatkozás
Nagy gyötrelme a' szivnek
Induló késéssel,

Ma, s-holnap menéssel,
Bűt árraszt az elmének,

Mert hosszú jutalom,
Es a' puszta malom,
Nem hajt hasznót erszének

27. A' kétségben esett,
Elméjében veszett

Jót nem tud reménleni:
Mert ott nincsen hitel,
Hol reménség vész-el,
Magának sem kezd hinni.

Mint a' vizben halo,
s-Lelkét ki ajánló,
Kénszerit habhoz kapni.

H 4

28.

(172.)

28. Nė birhatſz ſziveddel

Ha tőled vėſz az el,
A' mit ſzerencse igér:

Nagy bátor elméket,
s-Vakmerő ſziveket;
Az búsulás földhöz vér.

Mert veletlen eſet,
Inkáb keſerithet,
Ha váratlan téged ér.

29. A' bátor ſzivekkel,
Nem a' félénkekkel
Szerencse tárfalkodik.

Azért vagy hogy ſemmi
Vagy legyen valami
A' min ſzived aggodik.

Mert reſolútio,
Probálva lészén jó;
Sorsod-is öregbedik.

30.

(173.)

30. Nem roſz emberillet,
Hozzá nem-is férhet
Hogy bántſa perſuáſio.

Mert a' bizodalom,
Jövendő jutalom
Reménſéggel lehet jó.

Kinek körme nagyon,
Fára hághat nagyon
Mint ama' csalárd kigyó.

31. Bolond, és eſztelen
Lehetetlenségben,
Ki elméjét fáraſztya.

Szemtelen az olyan
Harag, s-haſzontalan,
Mely erejét nem láttya.

Mert hidgyed nė ſzóval
Tehetség, probával
Ki-menetét mutattya.

H 5

32.

(147.)

32. Drága kincs a' jó hír,
Valaki azzal bír,
Es meg-tudgya tartani.

Mert bárfont mocsok, sir
Embert-is gonosz hír
Igen szokta vesztetni:

Azért ne pénzedet,
Inkáb jó híredet
Kivánniad meg-örzeni.

33. Jó, s-gonosz szerencse
Hogy embert meg-ejcse
Fel-emel, s-taszit porban.

Császár-is küldűsá,
Tefz Urat kapásá,
Öltözteti bocskorban,

Királyi korona,
s-Ország birodalma
Szál, olykor nád hajlékbá.

34. Ha

(175.)

34. Ha búban nincs fejed
Elethez finsz kedved
Tégy szert a' méltóságra.

Meg-tanit fáradni,
Es ritkán genyélni
s-Gyakran jutat probára,
Kelletlen étellel,
Es izetlen kedvel
Lopva erefzt álomra.

35. Ne Főbség, s-Felfeget
Hanem békefeget
Kivány inkább az Urtúl.

Méltóságos székét,
Es nagy gondos tisztet,
Ne kivány a' Királytúl.

Igy jutsz jó vénsegre,
Es csendes életre
Ha üres léfszsz gondtúl.

H 6

36.

(176.)

36. Titkot Királyoknak,
Akar nagy Uraknak
Nem jó mindgyárt bé fűjni
Hanem ha hiveséged,
Vagy kötelességed
Fogja aztat tartani: [ból,
Mert másként boszszú-
s. Csak kicsin haragból
Fogja szemedre vetni.

37. Mikor hazugságban,
s. Hízelkedő szóban
A' Király gyönyörködik,
Akkor a' Szolgai,
s. Minden Udvarló
Isteneket meg-vetik:
Mert csak az igaság,
Es az irgalmaság,
Fejedelmeket őrzik.

38. Ki-

(177.)

38. Király Méltosága,
A' Nép fokasága:
Kivel terjed nagy híré;
Kötség kevés vólta,
Viszont gyalázattya,
Kissebitheti végre.

Mert így birodalma,
Elete, s-hatalma
Veszhet, és álhat helyre.

39. Ország pusztulása,
s. Városok romlása
Gyakran történik abbúl.

Hogy jónak gonosztól;
Jámbornak latortól
Nincs rekesze egy mástúl,
Latornak Arany láncz,
Jámbornak nehéz táncz
Itiltetik biráktúl.

H7

40.

(178.)

40. Egyenetlen tulkok,
Nem jól vonszák jármok,
Akadoznak az úton,

Meg-hasonlott Ország,
Az hol nincs igafság,
s-Nem edgyeznek tanácsō

Annak kell pufztúlui,
Idegent szolgálni,
Avagy veszni az harczon.

41. Nem egyenetlenség,
Hanem az edgyefség,
Kis dolgot nagyra emel.

De a' vízfzva vonyás,
Lefz házadban romlás,
s-Végre emészt fegyverrel.

Mert csak erő, és esz,
Ha edyütt jár, és lefz,
Tartományokat nevel.

42.

(179.)

42. Jaj annak a' Várnák
Hól, és melly Végháznak
Ertelen a' vezére;

Mert lágy páfztor miat
Farkas lejtői rúghat;
s-Gyapjat hányhat előtte.

Vallyon nyúl agarat,
Es szunyog madarat
Nézze bátran mellette?

43. Erőszakból állú,
Es fegyverrel valú
Birodalom nem tartó,

De jó téteménnyel,
Es szelid erkölcsel
A' melly léfzen meg-hajtó

Az, a' dicséretes,
Allando, s-gyökeres
Emlekezetre méltó.

44. Gaz-

(180.)

44. Gazdag Országokat,
s-Nagy birodalmokat
Könnyeb meg-holdítani,
Hogy sem békeséggel;
Edgyes csendességgel
Azokat végig birni:

Mert könnyű a' nyelvnek
De nehéz elmének
Rendet, és modot szabni.

45. Kétségben esteekkel,
s-Meg búsult elméekkel,
Tudgyad nem jó jádzani,

Sőt vélek harczokat,
Ústók vonyásokot
Hasznosb néha kerülni.

Mert nagy erőtől-is,
Eles fegyvertől-is
Olyak nem tudnak félni.

46.

(181.)

46. Gyakran a' Méltóság,
s-Hatalmas Uraság
Az téren-is tántorog
Elete csüg szálon,
Vész kis akadályon,
Szerencsén ügye forog.

Gyakran felső polczrúl,
Csak pad alá szorúl,
s-El múlt javán háborog.

47. Kerüld a' szerencsét,
Mint inség bilincset,
Ne hidgy néki semmiben.

Mert ő arany lánczbúl,
Ekes friss ruhából,
Gyakran hágy egy imegbé
A' nagy méltóságbúl,
Es felső gradicsbúl
Ültet sötét tömlőczben.

48.

(182.)

48. Ember bár mindenét
Sok gyöngyét, s-ezüstét
Egy órában veszesse.

Még fel-találhattya,
Es helyre hozhattya,
Csak jámborúl keresse.

De el-veszteti hírét,
Mint kedves életét,
Nincs hol elő vehesse.

49. A' Vitéz emberre
Nem szólhat fejére
A' Szerencse véletlen.

Tegyen próbát tüzen,
Kősziklán, s-Tengeren,
s-Lovo legyen féketlen.

De kit Isten őriz,
Sok kard, dárda, nyíl, s-viz
El nem veszthet hertelen.

50.

(183.)

50. Mihez kardal férhet sz
Mit fegyverrel nyerhet sz
Nem kell ahoz sok Diván;
Mert a' nagy Uraság,
Birodalom, s-jószág
Vitézt, s-hatalmat kíván:

Hogyha ez nem lesz en,
Nem birhad mérészen
Birodalmad lesz héján.

51. A' Vitéz embernek,
Kell Szerencséjének,
Engedni-is gyakorta.

Jobb erőtlenségét,
s-Telhetetlenségét
Meg-vallani akartva.

Hogy sem kárt szenvedni
Galyibában csni,
Azt sajnálni ohajtva.

52.

(184.)

52. Kisdéd ellenséged,
Semminek ne véllyed,
s-Ne gerjeszszéd haragra.

Vékony az haj szál-is,
s-Arnyékja van még-is,
Arnyéka fekszik másra.

Es ollykor nagy Vadak,
Kicsin madaraknak
Hányattattak prädára,

53. Győzedelmestörvént
Szabad kedve szerént,
Szabni győzettekteknek:

Mert bődogság kevély,
s-Nyomorúság esekély,
Egy asztalhoz nem férnek

Senki meg-halónak,
Meg-haló-is másnak
Semit nem kedvezhetnek.

54.

(185.)

54. A' borr távoztassa,
Hogy kárát ne lássa
Az had viselő ember.

Tehessen választást,
s-Gondollya a' futást
sTudgya mit tehet fegyver
Mert restség mindenben
Hadban kiváltképpen
Nagy ártalomban kever.

55. Első boszszú próbál,
Második meg-útál,
Visgállya tehetseged:

Harmadik érkezik,
Veled ellenkezik,
Lefz nyilván ellenséged.

Mert szalonna addig
Marad éppen, meddig
A' kélt hozzá nem fened.

56.

(186.)

56. A' kéntelenségnek,
Es őfztönözésnek
Nagyob ereje vagyon.

Hogy sem okolságnak,
s-Akar mely tanácsnak
Bár ugyan jót akarjon.

Kiváltképpen hadban,
Hol űdöt gyakrabban
Nem válogatsz szabadon.

57. Nem az éles fegyver,
Ellenség vért kever,
Sik mezőben az harczon,

Nem emberi erő,
s-Maga hitt vakmerő
Emel Zászlót a Sánczon,

De csak az egy Isten,
A' ki mind ott, s-itten
Segit vizen, s-szárazon.

58.

(187.)

58. Esz fegyver, és érték,
Ez a' három festek,
Mindent ki ábrázolhat,

Békeség, s-haború,
Nála egyarányú
Mindnenhez hozzá juthat:

Ellenséged el-űz,
Meg-győz, s-rab szíjra fűz,
Mindenen triumphálhat.

59. Iffiantán erőddel,
s-Vénsegedben eszszel,
Elhetisz mint éles törrel.

Csak jóra fordicsad
s-Gonoszra ne hajcsad
El tart borral, s-kenyérrel.

Mind kettőt kész költség
Kihez nem fér szükség
Boldogulhatisz illy hírrel.

60.

(188.)

60. Ne akkor hizlallyad
Lovad, s-abrakollyad,
Midőn hadbankel meñed

Kását addig fujjad,
Mig nem ég szájad,
Izetlen ki ne pőkjed;

Mert ha meg-vér eső,
Tudgyad hogy már késő
Köponyeget rád vened.

61. Ne pengessed ijad,
Soká se iránzad
Ha akarsz varjad löni:

Mert hogy ha késődöl,
Sokáig czühődöl
Más fogja mellyesztteni.

Nem mondom czigánság
De ollykor ravaság
Túd módgyával használni

62.

(189.)

62. Nem az-is a' Madár,
A' ki utánna jár
s-Meg-fogja hálójában,

Őkőr-is szánt zabnak,
De adgyák azt lónak,
Szőke eszik polyvában;

Te-is nótát dúdolsz,
De másokat únszolsz
Hog' meñyenek a' tánczbã

63. Nincs nehezéb kenyér
Annál kit kardal nyer
A' Vitéz, s-vérén vészí,

Gyakran omol ott vér,
Hasad, szakad az ér,
s-Feját prædára viszi,

Kincsét, és jószágát,
s-Kedves szabadságot
Szerencsére fel-tészí,

I

64.

(190.)

64. Szárnyon jár, és repül
Edesget, és örül
Reménség biztatása.

Nagyon gyönyörködött
Es örömmel éltet
Nyereség kívánása:

De ha fordúl vakra
Koczká, s-nem a' hátra
Jajt szerez változása.

65. Nem csak arany fénlík
Agyag-is tündöklík:
Midőn a' Nap rá-szolgál:

Nem mind pengő tallér
Olykor csak tíz fillér
Két számvető fel-számolál.

Nem minden öröm jó,
Mely megmár, mint kígyó
s-Utánna bánat talál,

66.

(191.)

66. Módgyák nagy Vizek-
Halnak öregiben [ben,
Foghat ember horogra,
Igy nagy Udvarokban,
Nem szalma házakban
Mehetni Uraságra.

Mert csak történetből,
Es nem szokott rendből
Vak talál vólt patkora.

67. Soha a' désából
Vederbe boszszúból
Altal ne hágj akartva;

Ne mond jób ma tűzok
Hogy sem holnap tulok,
Mert meg-bánod azt tudva

Hogy hat ökör ntán
Eke szarvát méltán
El-tarthatott dúdolvá.

12

68.

(192.)

68. Ha konczát meg-etted
Levét-is hörpöncsed,
Mert ugy mérik a' fontot,

Hogy egyenlő legyen,
Mert ha hibáz miben
Hozzá vetik a' latot;

Edest keferüvel
Elegyitenek kel,
s-Ugy rágnod a' falatot,

69 Nem ad Sidó arra,
Ha mutat sz el-múltra
Jelen valót árullya.

Nagyob a' nem adó,
s-Kisseb a' kívánó
Azt beteg-is sajnállya.

Mert a' mi vólt, s-el múlt
s-Talám ebre fordúlt,
Kalmár azt nem fontollya.

70.

(293.)

70. Kedvetlen mértéked,
Ha ma jön tenéked
Holnap más-is várhattya.

Mert Szerencse, s-idő,
Mindenre jövendő,
s-Javaidot ronthattya

Vagy hogy életedet,
És bőcsületedet
Kedven ellen forgattya.

71. Sáffal fedett házban,
s-Gyakran Nád hajlékban
Találsz csendesz nyúgo-

De friss Palotában [vást
Szép Kárpitos házban
Láthat sz nag' vissza vonyást

Mert nem szegénységért
Hanem nagy értékért
Szerzenek kardoskodást.

13

72.

(194.)

72. Hir postán menéssel,
s-Hamar repüléssel
Szokott sokat hazudni,
Noha igazat-is,
Viszont hamissat-is,
Túd községközt hnteni,
Soha nem aluszik,
Oda-is férkezik
Hol nem kellene lenni.

73. Nem az akarojé,
Sem pedig futójé,
Pályának elnyerése;
Mert Isten rendeli,
s-Egyedül viseli
Kinek meddig menése.

Ad a' kinek akar,
Mást meg-porban takar,
Nyilván legyen a' tetczése.

74.

(195.)

74. Az álhatatlan sziv,
Magának-is nem hiv,
Másnak-is járvesztére.
Kuasf szénán fekszik,
De benne nem észik,
Morog éhült ökörvé.

Harang-is csak hirdet,
De maga nem mehet
Templomban a' Misére.

75. Irigység oly dolog,
A' mely szivben bolyog,
Van maga gyötrelmére:

Mert kire ma dül s-fül
Holnap arra szorúl,
Nincs az-is örömére,

Ha más vesztén örül,
Maga belé kerül,
Lesz az-is szerelmére.

14

76.

(196.)

76. A' kölség bírāja,
Es igazgatója
Syűkség adgyon jó példát;

Magát igazitcza,
s-Eletét jobbitcza,
Jó rendbe vegye dolgát;

Hogy alatta valók,
Ő, s-köz renden állók
Dicsirjék hivatallyát.

77. Mostani igazság,
Abrazolt ravaszág
Hasonló pók háléhoz.

Kit el-szaggat bogár,
Muskának erős zár,
Szegénység ejt bíróhoz,

Kis őrt kemény vas láncz
s-Nagy Latrot pedig táncz
Köztöz akasztó fához,

78.

(197.)

78. Igaz törvént ne ronts,
s-Jó rend tartást ne bonts,
Ha kívánsz uralkodni:

Régi fel-hánt határt,
Mellyet az esőd járt
Ne engedgyen bontani:

Az hamist gyűlöllyed,
s-Az igazt szereffed,
Ha akarsz sokat élni.

79. A' meg-kötőztettet,
s-Fogságra vetettet
Embernek a' mentsége.

Nem csak haszontalan,
De ugyan oktalan
Birónál könyörgéle:

Mert Birót vádolni,
Es nem tanítani
Láttatik a' beszéde.

15

80.

(180.)

30. Szerencsétlenségnek
Es szán-kivetésnek
Nincs kedvesebb hazája,

Mint a' vadon erdő,
Puszta, barlang, s-mező
Az hol fenki nem láttya,
Régi boldogságát,
Vólt, s-költ állapottyát
Hogy többé ne ohajcsa,

81. Nyomorúlt embernek
s-Gonosz esetinek,
Artalmas hízelkedni.

Bár legyen vak, vagy hát
A' mit idő hozhat
Hasznossab meg-mondani

Hogy az irigységet,
s-Alá álot vermet
Tudhassa el-kerülni.

82.

(199.)

82. A' tömlőczi rabság,
Nem csak nyomorúság
De nehezebb halálnál.

Mert egyszer meg-halni
Hofzszú kívül válni;
Kőnyeb sőt ebbet használ
Hogy sem csak szinlődni
s-Azon sopánkodni,
Hogy szabadsága málnál.

83. Barátság kötele,
s-Egymáshoz hitele
Igaz tanács szerelme;

Sőt a' törvényben-is,
Még súlyos ügyben-is
Nem férhet veszedelme:

Mert a' szeretetnek,
Es hitetlenségnek
Nincsen semmi gyötrelme.

16

84.

(200.)

84. A' melly gondolatok,
Es szivbéli titkok
Tanáccsal erősfödnek,
Hadak vezérlése,
S-népek intézése
Nagy gondal viseltetnek.

Nyelv igazgatása,
S-annak zablázása
Van kezében Istennek.
85. Keferdet szivel,
S-meg bántódot üggyel
Ha meg-átkoz valaki,
Félly, meg-halgattatik,
S-panaszban vétetik,
Mert okot adott néki,
Hadgya az Istenre.
Nincsen más feyvere
Nem fogja pártját senki-

(101.)

86. Néked esedéket,
S-oltalom kérőket
Megneutálljad soha,
S-ne inkább féllyenek,
Hogy sem bocsúlleynek
Ne monyák vag' mohoha

De kegyeségedért
S-másfokkal tett jóért
Dicsirteffel mindenha.
87. Nem jó erőszakkal,
S-csalárd hamis szókkal
Másokat meg-bántani,
Ha te mit nem szeretsz,
Abban miért eredsz,
S-kivánsz másnak ártani,
Mert mi néked fájhat,
Másnak-is az árthat
Téged-is fog rontani.

(202.)

88. A' tisztességes kár
Nagyob haszonnal jár,
Ektelen nyereségnél,

Noha meg szomorít,
De vízfönt bátorít
Nem-is vádol Istennél,

De a' ragadomány
Valamennyi, és hány
Gyűlöltet embereknél.

89. Boldogtalanságot,
Mely nyakadra hágot
Azt békével szenvedgyed,

Hogyha nem szenveded
s-Békével nem tűred
Bortal nyomát se verjed,

A' migpedig el-jön
Nem az után későn
Annak eleit vegyed.

90.

(203.)

90. Mások vezedelmén,
Botlásán, s-el estén
Boldog izókot tanulni;

De reménség oly gyors,
Nem fél mit hozon Sors,
s-Nem tud attúl rettegni,

Hogy szoros a' kapecza,
s-Majd hátán lesz pálcza,
Azt nem tudgya el-hinni.

91. Háládatlan Világ,
Jó tétédért-is rág,
s-Gerjesz ellened tüzet,

Hogy ha tész kivel jól,
Még-érette meg-főz,
Erdemessen nem fizet:

Mert jól tett helyében,
Innod sem hágy vízben,
Hanem posványba vezet.

92.

(204.)

92 Né mindenkor hasznos
Olykor inkább karos
Szeget, szeggel ki venni,
Mert bősziút haraggal,
Vagy üstök vonyással
Nem jó gyakran követni:
Ne tarfd nyereségnek,
Hanem vak vetésnek,
Ebben gubát cserélni.

93. Hasznos robotának,
Jutalmas munkának
Fáratsága nem nehéz,
Mert ki jól vét ágyat,
Talál nyugalmat
Annak álma édes méz,

De reménség alatt,
Nehéz a' szolgálat,
Gyakran pénzre befevés

94.

(205.)

94. Pénteki vig tánczot
s. Meg evet malaczo
Vasárnapi bú talál,
Mert szép idő után
Nagy menydörgés postán,
Nyomorusággal táplál,
Az illetlen öröm
Lesz keferű ürm,
Sok jajt fejedre számlál,

95. A' szó ebbe nem fér,
Villámás meg nem tér
Repül, nincs rakonczája:
A' mi vólt, és meg-let,
Visza az nem térhet
Mert szemérmes orczája,
Így el-lőt nyil vasa,
Nem vonyatik vissza
Mert romlana pálczája.

96.

(206.)

96. A' ki szegény, s-kevély
Az a' beteg fzemély
Csúfialehet mindennek;

A' ki gazdag fősvény,
Igazán jövevény,
Fia sovány életnek,

A' ki vén, s-parázna,
Latorságnak vászna,
Pazarlója pénzének,

97. Ne verjed dió-fád,
Mely bőv gyümölcsöt ad,
Sőt töréstül őzizzed:

Mert szelid intéssel,
s-Nem pálcza veréssel
Gonoszt jóvá teheted;

Veszfző árnyékával,
Nem csak zabolával
A' fő lovatt térithed.

98.

(207.)

98. Az olait a' tűzre
Ha öntözöd, s-szénre,
Sebesleb lángot ereszt.

Haragot boszszúval,
Ne gyűjtsd kemény szóval
Mert olykor rólást terjeszt

De engedelmes szó,
Mint jó éket a' só,
Szokot izire gerjeszt.

99. A' parányni csupor
Kicsiny tűznél fel-for,
Bár ne legyen nagy langnál

Istentelen harag,
Kit boszúság farag
Nem hoz egyebet kárnál:

A' tisztesség pedig,
Meg-bőcsültet főtig,
Jobb a' Káposztás husnál.

100.

(208.)

100. Boszúság oly dolog
Szüntelen csak labog,
Siet boszú állásra:

Ertekét praedára
s-Eletét koczkára
Veti, nem néz kárára:

Hogy ha kevés az-is,
Még szegény lelkét-is
Adgya a' kárhozatra.

101. Természet hajlandó,
s-Mindenre vágyódó,
Jár, s-kerül minden bokrot

A' szokást neveli,
s-Tilalmat kerüli
Vészzen gonoszra okot;

Hogy ha engedsz néki,
s-Nem lesz kemény féki
Talál vesztetre módot.

102.

(209.)

102. A' gonoszért jóval,
s-Haragért szép szóval
Tanuly eleget tenni.

Boszúság tételért,
Es kár szenvedésért
Ne kívány kardoskodni.

Ha kinek árthatnál,
Es kárban hoszthatnál
Tudgy a'nak meg-engedni

103. Ki vermet ás másnak
Meg-lássa magának,
Ne légyen koporítója:

Mert ki baráttyának,
Vagy attyafiának
Lészen hamis vadlója

Maga nyaka szegik,
s-Mélyebb kútban esik,
Légyen mások példája.

104.

(210.)

104. Minden romlás előtt
A' kevélység felhőt
Dagaszt ember szívében,
De az eset után,
Noha késő osztán
Veszi magát észében:
Hogy Isten elméjét,
El-vette vólt, s-észét
Ne maradgyon büntelen.

105. A' Szerencse pereg,
Es kincsével csereg
Szem bé kötveugy lézeng.
Igir gyakran gyöngyöt,
De ad béka követ
Adománya csak kereng:
Triumpháló szekér,
Meg fordul, s-földhöz vér
Vízont a' porban fetreng.

106.

(211.)

106. Bocskorban keresni
Csizmában költeni,
Eszik böcsülletedre:
Papucsban kezdeni,
Mezit láb végezni,
Lélzen nehézségedre:
Mert keserves inség,
Az utolsó szűkség,
Ha talál vénségedre.

107. A' kinem tud túrni,
Nem tud uralkodni,
Bár neményen Udvarban
Mert a' nyomoruság,
Oskola, s-tanúság
Meg-tanít dolgaiddban,
Kevészet költeni,
Es fokat foltozni,
s-Ugy élned e' világon.

108.

(212.)

108. A' nyomorúságot,
Es fanyarúságot

Azok tudgyák szenvedni,

A' kik csendességgel,
s-Tűrő békeséggel

Azt el-tudgyák fedezni,

Mert az őszton ellen
Rugódozni fennyen

Artalmodra fog lenni.

109. Egyfál-fa nem erdő

Bárlégyen a' fenyő,

Nem mondatik ligetnek ;

Taliga nem szekér,

El-vonya egy őszvér

Kicsiny terh hat ökörnek:

Egy ember csak egy szám

Nem férhet rá több hám,

Meg nem felel kettőnek.

110.

(213.)

110. A' béles sütéshez,

Es az Uri névhez

Sok czkősz kívántatik:

Mert Ur nufzt subárul,

Nem czondra gubárul

Méltán Urnak mondatik,

Es nem egy béresről,

Sok Udvari népről

Udvara dicsirtetik.

111. Titulussal élni,

s-Jószágot nem birni,

Igen csekély Méltóság:

Mert nem tituluson,

Sem czifrán járáson

Tetfzik meg az Uraság:

Igy szólót el-adni,

Es prest vásárlani

Nagy ostoba bolondság.

K

112.

(214.)

112. Mikor jövedelmed,
Lészen csak egy pénzed,
s-Többet kültesz kettőnél

Akkor kezdesz fájni,
Mikor fogsz nyújtózni
Külföldre rövid leplednél,

Mert egy, kettő hiján,
Nincsen igaz számán,
Vólt a' tékozló kéznél.

113. Ha értéked vagyon,
Ne enged szabadon
Mágnak birni éltedben;

Jobb túledvárjon más,
Hogy sem te nyavalyás
Kodály mástúl kenyérben

Mert nyomorúlt dolog
Az hol panasz forog,
Sajátodnak kértében.

114

(215.)

114. Ha bírsz gazdaglással,
Ugy vész számat azzal,
Ne légy néki szolgája:

Mert ha te tölle vársz,
Né léz Ur, s-hogy ha jársz
Utánna; ha nem rabja

Azért job te kölcsed,
Hogy sem mástúl félted,
Hogy más el ne praédállya

115. Náladnál nagyobnak
Es hatalmassabnak
Ne add marhádat kölcsen

Mert Farkas Malaczot,
Né láttad, s-hogy konczo
Nyálazatlan el-cjtsen,

Igy ha Urral perelsz
Csak hamar táskát lelsz;
Inkább távúly felejtlen

K 2

116.

(216.)

116. A' nagy lakadalom
Csufoló jutalom;
Sopránkodó tékozlás:

A' pompás temetés
Csak pénz vesztegetés,
Szántszándékkal kárvallas

Hadakozó költség
Ez immár dicsőség,
s-Bölcsékkel-is javallás.

117. A' szegénység aláz,
s-Virtust nem koronáz,
Erdemet le-tapodgya,

Bár légy vitéz, okos,
Gyors és alkalmazatos,
De szűkséged el-nyomja:

Mert nem az érdemre,
De teli erzfényre
Fordúl a' koczka háta.

118.

(217.)

118. Vitézlő kőtségnek,
s-Hadbéli embernek
Az a' kedves hazája,

Szerencse kedvének,
s-Nem maga kinyének
Akarattyát hol láttya.

Ott van nemzetsége,
Es ismértsége,
Az holsóldgyát találtya,

119. A' Vitézlő kőtség,
Es hadi erőtség
Akar hol-is útát nyít,

De kétségben estet,
S-árnyéktúl ijettet
Vár, sem fegyver nem segít

Kis hirtelenséggel,
S-hintegető hirrel
A' félsz tunyát el-rémit.

K 3

120

(218.)

120. Csak légyen értéked,
Bár ne légyen eszed
Ültetnek felő pólczra,
Szólhacz gyermek módő
Neved lesz Salomon,
Vigyáznak tanácsodra;
Fejért, feketének,
Feketét fejérnek
Festhetz akaratodra.
121. A' ruha ékesség,
Pénz pedig tisztesség
E' mostani időben,
Hogy ha ez hijános,
Magad sem vagy hasznos,
Alig eszel kenyérben,
Mihez Virtus nem fér,
Ez a' kettő rá ér,
Es mosdat leg elsőben.

(219.)

122. Természet folyása,
A' kincs kívánása;
Noha igen felelmes:
Jó lelki isméret
Hamis pénzt nem szeret,
Mert léleknek serelmes.
Mert kincset szerzeni,
Tartani, s őrzeni
Eletnek veszedelmes.
123. Beteg sokat kíván
Egészséget híván,
De kevést nyer azokban,
Mert méznek kevesse,
De nem a' felesse
Adhat jó ízt szájadban.
Hajat is el-rejtki,
Szegrefel-függesztik,
Az eb ne egyek abban.

(220.)

124. Ki akar jádzeni,
Nem kell álmodozni,
Pénzét el ne veszszeffe:

Mert szemefnek való
Aratáskor farló,
A' kezét meg ne mессe.

Kovács-is tart fogót,
Mikor csinál patkót,
Magát meg ne égeffe.

125. Szén égető tőkét,
Es nem szalma kévét
Nézdégel az erdőben;

Macska-is egérrel,
De nem a' medvével
Almodik kemenczében,

Kinek mihez kedve,
Ott akad meg szive,
s-Arra czéloz mindenben.

126.

(221.)

126. Nincs semmi bölcsesség
Es gondolt eszeség
Az Ur tanácsa ellen.

Noha el-rendeli,
Az ember s-intézi
Dolga miképpen kellyen,
De Isten vezérli,

s-Egyedül viseli [nyen,
Uttya miként, s-hog' men-

127. A' maga el-hitség,
Esztelen kevélység

Térit szégyen vallásra,
Ha ez ilyen borlik,

Hidgyed nagyot esik
Majd nem méltó szánásra,

Maga bolondságát,
S-akartva lett dolgát
Nem-is kenheti másra.

K 5

128.

(222.)

128. Ki bogár után jár,
Gyakran követi kár
Süllyed, s-gázol a' sárban,
Ha indul-is vizre,
De nem vízzen kézre,
Ott-is maradhat sz.szomjá.

Azért Vén tanácsa,
Jobb sem iffiú gáncsa,
Mert igazit jó karban.

129. Az ebet szörirül,
Szamárt füleirül
Könnyen meg-ismérhetni:

Embert erkölcsérül,
s-Maga viselésrül
Bizvást meg-ítélhetni,

Ha érdemli jobbra,
s-Ha nem méltó balra,
Az ollyat kell ültetni.

130.

(223.)

130. Pokol, s-vefzedelem,
s-Feneketlen verem
Meg nem elégedhetnek.

A' vándorló elme,
Es az ember szeme
Illyen telhetetlenek:

Mint a' Vizi korság
Halálos szomjuság
Kornyadozo betegnek.

131. Maga kényén járó,
Mint a' sebés Ráró
Szabadság méltósága:

Nem ismér rabságot,
s-Nem fizet birságot
Magányos Urasága,

Mert kinyes akarát,
Mint fútó agarat
Ugy hordoz mulatsága.

K 6

132.

(224.)

132. Kedvesen halgattyák
Ha mások állattyák,
Szabadságnak őltalmát:

De kevesen vannak,
A' kik az ollyannak
Segitenék hatalmát.

Ki-ki firos konczról,
Más boros palaczkról,
Féli el-vonzák orrát.

133. Udvarhabzó tenger,
Mély örvényben kever,
Ha nem tudsz hízelkedni,

Gyakran más notáját,
Es szoktalan tánczát
Kedvetlen kell ugrani;

Tökéltlenséggel,
Sok csél-csap beízáddal
Kell grátiát keresni.

134.

(225.)

134. Job gonosz esetet,
s-Szerencsetlenséget
Embernek el-szenvedni.

Hogy sem álnokságot,
s-Hamis csalárdságot
Pirúlva szégyenleni:

Mert sok fortély után,
Bőcstelenség méltán,
Fog tégedet üldözni.

135. A' Virtus türéssel,
s-Erős reménléssel
Erdemel dicsíretet,

Mert a' szabad tőrés,
s-Kétséges reménlés
Csak Nemes vért illethet,

Mert könnyen szenvedni
s-Kétséggel mit várni,
Hozhat jó nyereséget.

K7

136.

(226.)

136. Sok álom szakasztást
Törődést, s-udvarlást
Türve nyeg az magában,

A' ki más asztalán,
s-Nem magad tányérán
Akar enni a' konczban,

Mert a' köteletség,
Nem leg kisseb inség,
Ki van más birtokában,

137. Né mondom Uraság,
De azért boldogság
Ki lakhatik házánál;

Bár füstös légyen-a-is,
Es sással fedett-is
Jobb más palotájánál.

Ki ha azt nyerheti,
Magával hiteti
Nincs jobb étek tormánál.

138.

(227.)

138. Az út közönséges
De a' győzedelmes
Járhat rajta bátrabban,

Mert nem a' félénk szív,
De a' ki bátor, s-hív
Mehet a' tilalmasban,

Lám farkast hurittyák,
s-Gyakran rivogattyák,
Még-is el-kap Juhokban.

139. Farkas ha köplal-is,
Nem cserelne még-is
A' kalmárok ebével:

Ebnek vas láncz nyakán
Kötve szekér farkán
Noha lakik jó lével.

Farkas, Ur magának,
Órúl szabadságnak
Ritkán ütik vezővel.

140.

(128.)

140. Reménség harád néz
Edesb hogy sem nád méz,
Biztat jövendő jókkal,

Karón varjút mutat,
s-Igirettel úntat, [kal,
Hogy mindent ad marok-

De ha meg-kezd csalni,
Akkor fogsz te falni,
Mérget teli marokkal.

141. A' boszszú állálnak,
s-Dühözt haragjának
Tanácsa veszedelmes,

Rosf feslett életnek,
s-Lelki ísméretnek,
Tanúja nem hiteles,

Még olynak szava-is,
Bár volna igaz-is
Bizonyosága kétséges.

142.

(129.)

142. Soha nagy Urakkal,
Cserefznyér marokkal,
Te ne egyél egy tálbúl,

Ha eszel szépiben,
Esel irigységben
Rád lödöz a' magvábúl,

Ha csontot nem ront-is
Jelt hágy rajtad még-is,
Hog' nézd mászor távulról

143. Nem jó boszszúságra
Urakat, s-haragra
Senkinek ingerleni,

De hogy ha cselekszi,
Tanácslom hogy mészszí,
Igyekezzeék kerülni

Mert nehéz kő-kertben
Kedv, s-akari ellen
Urakkal tánczot járni.

144.

(230.)

144. Nagy Urak szerelme
s-Kedveknek öröme

Jár gyakrabba nyúl hátón

Mely hol egyszer nyúg-
Mátfzorit né fekszik, (szik

Nyomot se hágy az hantő

Igy az Urak kedve,

Egyszer vólt nevetve,

Mátfzorit veretett nyakon

154. Szolgád fizetését,

s-Meg érdemlett bérét

Meg ne tarcsad magadnál

Hogy meg ne átkozzon

Vagy kárban ne hozzon,

Inkább mondgya vólt Urnál

Mert boszszú állást kér,

Meg-tartott igaz bér,

s-Vádol mindékor másnál.

146.

(231.)

156. Ha ki az Urához,

Avagy hazájához

Hivségét meg-mutattya,

Minden több jóságit

Es egyéb Virtusit

Ezzel fellyül halladgya,

S-győződelmi pálmát,

s-Laurus' Coronáját

Méltán meg-kivánhattya,

147. Igaz hiveségedben,

s-Kételességedben

Légy álhatatos fottig,

Mert az árultatás

s-Aruló hábozás,

Nóha jól tart ideig.

De árulo maga,

Nem lesz kedves soha,

Bár éllyen akar meddig,

148.

(222.)

148. Tűz azt melegíti,
Ki közel érheti,
Nem ki távol mutattya,
Ki farkallya Urát,
Inkább vészti hasznát
Mert méz magát nyalattya
De ki rosz magának,
Nem lehet jó másnak
Szolgát az út választja.

149. A' practica kettős,
Ki nem etti ag-nős,
Bir az igyűgyű szível.
Mert csak maga sákját,
s-Nem mások kosárját
Tölti álnok eperrel,
Az hárt akkor hántya,
A' mikoron láttya
Teli vagyon mezeével.

150.

(233.)

150. Ne örülj bitangnak
s-Hamis majorságnak,
Mely csak kedved gerjeszti
Száz igaz pénz között,
Egy hamissan gyűjtött
Többit-is meg-emészti:
Mert Esopus ebe
Arnyéknak örülve,
A' konczot-is el-veszti.

151. Gazdag ki sorsával,
s-Erteke javával [szik.
Panasz nélkül meg-nyűg-
De nyomorúlt, a' kit
Fősvénység meg-vakít,
Sorsával nem elégszik;
Mert ki usorával,
Keresi, s-záloggal
Csendessen nem aluszik.

152.

(234.)

152. Hamar gyűjtöt marha
Olyan mint fű-moha,
Hertelen kevesedik.

Mert hamis marhaja,
Őszve gyűlt aranya
Az igaznak tartatik;

De a' kézi munka
Bár gyűllyön halomra,
Nő, terjed, s-szaporodik;

153. Ebül gyűlt szérdéknek
s-Hamis kérefetnek
Prædára kell őszlani,

Másod, s-harmad izig,
Rosz bitangnak addig
Helye sem fog látczani,

Mert átok fiakra
Hamar jön, s-annyokra
A' kik fognak koldúlni.

154.

(235.)

154. Igazat semmi kár
Todúllyon reá bár
Meg nem szomoritthattya

Kivánsága el-jön,
Ha lészzen-is későn,
Kedvét meg-vidámittyá,

De az istentelen
El-esik hirtelen,
Mert vétke meg-vakittyá.

155. A' ki tulajdonát,
Es igaz marháját
Ősztya a' szegényeknek,

Inkáb gazdagodik,
s-Jobban mohosodik,
Nincs héjja értékinék,

De kik másét lopják,
Koborollyák, s-fősztyák,
Nagy szűkséget szenved-

(nek.

156.

(236.)

156. Midőn szidalmazod
S-a' szegént rongálod
Káromlod Istenedet,
Ha pedig ruházod,
Szükségét táplálad
Tisztelet teremtedet.

Mert az alamisna,
Lesz usora haszna
El nem rejti béredet.

157. Nyomoruságában,
Nem boldogságában
Barátod látogassad.

Te tanácsod jeles,
Nem gyönyörűséges
Légyen, kivel biztassad,

Mert az hízeltetés;
Hazug incselkedés
Akar honnét fordicsad.

258.

(237.)

158. Hol jó szível látnak,
Ott meg ne ünnyanak
Vifely gondot jól arra,
Mert ha ma itatnak,
Holnap nem kínálnak
Találsz bé zárt ajtóra,

Azért nem mindenkor,
De csak idejekor
Járhatsz a' pap fajtyára.

159 Mint moly a' ruhának
Es féreg a' fának

Ugy árt bánat szivednek,
Mert búfúlás fáraszt,
A' gond pedig bádgyaszt
Sérelme-is lelkednek.

Csontod hasogattya,
Velődöt száraztya,
S-gyilkosa életednek.

L

160

(238.)

160. Nem annyira hasznát
Mint élete hoszszát

Ember nézi mindenben,

Ezért gyakran izzad,

s-Haja szála borzad

Maradhaffon életben,

Leg inkább éltéjért,

s-Meg maradásáért

Ki-ki aggig lelkében.

161. Nagy hasznót kicsiny

Erdegellyen-is bár, [kár,

Azzal el nem fogyattya,

Kis patak Tengerben

Follyon bár szüntelen,

Ugyan meg nem árasztja

De apró fővenyet,

Nagy árviz el lephet,

s-Végre szélyel ofzlattya.

162.

(239.)

162. Mandolás bélefnék

s-Téj-feles lepénnek

Ha mindenét fel-jedznéd,

Sok költséggel lenne,

Nem-is ennél benne

Csak vajatlan meg-sütnéd

Mert a' rest többet jár,

Fősvént érhet töb kár,

Ha panaszszát értenéd.

163. Nélészen gazdag dús

A' szemérmes köldús

Ritkán észik kalacsban,

Mert néma gyermeknek

Es meg-kötött nyelvnek,

Nincs értelem szavában,

Sült galamb nem repül

A' tűz helyen kívül,

Senkinek-is szájában.

L2

164.

(240.)

164. Ajándék marhának
Nincs odva fogának,
Kért el ne vehessed:

Hol adnak malaczt,
Ott ne tarcs ranácsot
Azt miképpen mellyeszet;
Hanem mindgyártfakkal
Es az után nyárfal
Forgolódgyál hogy süffed

165. Adot jót felejcsed,
s-Panaszban ne ejcsed
Ha kinél jóval voltál,
El-vött jórúl pedig
Emlekezzél hőltig,
s-Háladás mutatással,

Ha adsz, adgy jó szível,
Ha kérsz, vedd jó kedvel,
Hogy meg ne úáltasál,

166.

(241.)

166. Nem árt az illy átok
Es illetlen szitok
Melyre nem adtál okot,

Merr a' szamar rivás,
Es kuasz ugatás
Mészze érne nem szokot,
Gonosz jámborokért,
Hamis, igazakért
Mindenkőron adatot.

167. A' szép csörgő forrás,
Szemnek kedves látás
Az elmét újithattya,

Szép gyönyörű páfit,
Mely ezer kedvet nyit
A' szemet hizlalhattya,

De igaz barátság,
S-meg rögzött társaság,
Eletét hoszszabittya.

L3

168.

(242.)

168. Szeretet égő tűz
Ószve szerkeztet, s-fűz,
s-Egybő kapcsol két lelket
Evez egy hajóban,
Lépik igaz nyomban
Tézfén edgyé két szívet,
A' mit beszéll nyelve,
Azt kívánnya szíve,
Terjeszse jó hír, nevét.
169. Régi barátodat,
Meg-ismért társodat,
Szerefd miként lelkedet,
Gyakorta ag lovon
Verik farkast agyon,
s-Béllelhetik mentédet,
De mint délczeg vadlő,
Az új társ sem való,
Félben szegi kedvedet.

170.

(243.)

170. Szeretőknek sebe
Nem idéz törvényben,
Job sem gyűlölő csókja,
Barátod mindenkor
Szeret, nem csak olykor
Midőn aranyad láttya,
De Judás áruló
Csokjával ajánló,
Rejtett mérgét mutattya.
171. Atkozot szegénység,
s-Fogyatkozot szűkség
Nem talál barátságot;
Mord a' szűkölködő,
Majd nem-is illendő
Ismérjen rokonságot:
Hanem az Uraság,
Ajándék, s-méltóság
Nevel atyafiságot.

L4

172.

(244.)

172. Szerencse erfényét,
S-álhatatlan kincsét
Haveled nem közlőtte,

Csendességben élhetfz,
S-tölle nem-is félhetfz
Hog' kedved nem nevelte
Mert ő senyvet házbúl
Szegény táfaságbúl
Minden közit ki-vette.

173. Prokátorra pered;
S-Uj Orvosra élted
Ne bizd tellyeffégesen,
Lám Isten néked-is,
Adott eszt, s-másnak-is,
Dolgod vífeld eszefen,
Mert szenet kovácstúl,
S-Lasnakot Czigántúl
Nem vehetni nyertesen.

174

(245.)

174. Doctora' nyavalyát
s-Prokátor a' Causát
Igen ritkán enyhíti,

Doctor purgatiót,
Másik exceptiót
Ad, kivel nehezíti;
Igy egészségedet,
S-minden értekedet
Gyanó pörrel emészti.

175- Minincs okofságbúl,
Van a' kábaságbúl,
Nem-is léfzen állandó,
Minek nincs ereje,
Annak nincs gyökere
Nem lehet maradandó,
Mert jégre metczet kép
Nem lesz fokáig ép,
Mert széltúl-is olvadó.

L5

176.

(246.)

176. Embert nevetésén,
s. Hahota szerzésén
Itilheted bolondnak,

Ki minden beszédét,
Es cselekedetét

Meg-neveti magának,
Es csak kaczagáfrúl,
Nem valami jórul

Adhat tanácsot másnak.

177. Egyszeri dorgálás,
Vagy kemény rivaltság
Többet használ okosnak,

Hogy sem a' vereség,
Avagy kemény inség
Altalkodott bolondnak;

Mert bolond né bárfont,
Hanem hetes vászont
Erdemel csuhájának.

178.

(247.)

178. Hejában perfcelni
Ebet, s-mellyeszteni,
Nem szalonnának való:

Illyen az ostoba,
s-Tudatlan goromba
Ehez szintén hasonló:

Akar mint tanítfad,
Bár pálczával csapjad,
Nem lészen borbúl farló,
179. Puha, s-henyélő test,
Ektelenséget fest,

s-Nevelője romlásnak:
Gonoszságnak Vára,
A' köz jónak kára,
Fia a' torkoságnak,

Mint vér szopó nadály,
Vagy méh rontó harkály,
Oka fok latorságnak.

L6

180.

(248.)

180. Ha a' szeker kenőt,
Avagy lépes vesztöt
Forgatod a' kezekben,
Köntösödre ragad,
Szakállodban akad,
Kit le nem moshatsz vizbē
Igy gonosz barátság,
Es lator társaság

Mocskol bocsületedben

181. Ne fély a' kérkedő,
Csácsogó, a' fecsegő
Maga hányó csél csaptúl;

Mert ollyannak nyelve,
Versengő fegyvere,
s-Bizodalma ajtón túl,

Mint az eb csak ugat,
De nem igen marhat,
Meg-ijedvén farkastúl.

182.

(249.)

182. A' korsót a' vizre,
Addig horgyák, s-jégre,
Mig cserepenkint törik,

Igy ember lopásra,
Addig jár fosztásra
Véletlen fel-függesztik,

Mert az tudni való
Vizben nem lesz hajó,
Ki kerékre tartatik.

183. A' lator erkölcsnek,
S-rofz igyekezeknek
Sok ajándék sem elég;

Latornál nincs vétek,
Semmit nem tart bűnnek
Pátvar tarcsa mind éltig,

Mint az eb a' Dunán
Egyszer által úfzván,
Készül másfszor tengerig.

L7

184.

(250.)

184. Ördögnek ideig,
De nem azért föttig
Kell gyergyát-is gyútani,
Náladnál rozabnak,
Es aláb valónak
Ollykor fokat kell tűrni,
Az jó edgyeségért,
s-Csendesz békeségért
Sokat el kell halgatni.

186. Job más látorsága,
s-Titkos csalárdsága
Miatt embernek veszni,
Hogy sem félelmében,
Avagy ijettében
Gyalázattal meg-halni.
Mert félénk harang szót
Avagy gyáz köporsót
Miként tud érdemleni.

186.

(151.)

186. Inkáb hidgy az ebnek
s-Meg dühött medvének,
Mint fecsegő embernek,
Mert az fené vadak,
Természetbűl marnak,
s-Artalmadra fietnek:
De hamiifak szive
Nem ott jár hol nyelve,
Orozva emésztenek.

187. Noha kicsin a' bors,
Melegsége nagy, s-gyors.
A' nagy habna erősebb,
Az oktalan nagy test
Ha félénk, s-ahoz rest,
Vasnál mivel tettetesb?
Mert nagy, s-tágas pajta
Ha üres, és pulzta
Olnál mivel bőcsüfsebb?

188.

(252.)

188. Nem méltó az élni,
A' ki csak henyélni
Szokott, mint a' méh here:

Mert az hazájának,
s-Közönséges jónak,
Nem néz elő-mentére ;

Nyárban csak árnyékot,
s-Télbe csak lafnakot
Keres könnyebségére,

189. A' tehénnek tején
Meg-tetszik idején
Lefszé túró belőle,

Jó vásár-is estin,
Nyereség-is vesztin
Jelt mutathat környülle,

Igy Virtus iffiúbúl,
Mint vas szegi a' sákbúl
Kinéz, hogy szólly felőle.

190.

(253.)

190. Ha Háborgattatik,
S-ok nélkül bántatik
A' Nemzetes Nemes vér,

Nehéz azt kérlelni
Es meg-engesztelni
Mig magába meg nem tér

Mert kigyó farkáért,
S-az el-vágásaért,
Mindent mardos kihez fér

191. Dorgálás és veszfzõ,
Csak ne legyen késõ,
Jós nevel a' gyermekbõl,

Ne bocsdáld szájára,
Mert bút hoz Annyára
Rofz szokott erkölcsébül,

Fát-is mig fiatal
Hajthat sz akarattal,
Ha nem rögzött tõrsõkûl.

192.

(254.)

192. Boldogtalan férfi,
Oly Atya, kit rosz fi
Búval, s-gondal keferit:
Hafznosbug'meg-halnod
s-Fi nélkül maradnod,
s-El tórlened a' nevit,

Hogy sem istentelen
Légyen, s-engedetlen
Jobb ki-vájjad a' szemit.

193. Jó erkölcsel tellyes,
s-Jó hír nével ékes [lyed
Vén embert meg-becsül-

Meg-fogadd tanácsát,
Órizzed hagyását,
s-Jó intését kövesséd,

Ne illesd haraggal,
S-ne boszonzcsad csúffal,
Meg ne átkozzon téged.

194.

(255.)

194. Miképpen tisztelted
Atyádat, s-böcsülted,
Azont várjad magadra,
Mert Atyád írása,
s-Anyád átkozása

Ostort fonyhat nyakadra,
S-hol nem fog viszketni
Ott fogod vakarni,
s-Nem lesz birát fiadra.

195. Gyermeknek játéért
S-özvegynek írásért
Nesűvegely te soha,

Mert gyermek játékkal,
Az aszon írással
Fizet miként mostoha;

De szolgály te olynak,
Hogy fáradságognak
Légyen hafzna valaha.

196.

(256.)

196. Minden újság kedves
Az ő pedig reves
Vetik a' fib-vásárra,

Uj szita függ szegen,
Az ő hever földön,
Csak nem-is teszik polczra
Noha az ő bortúl
Jobban, hogy sem mostúl
Mehetsz az ugró táncra.

197. Szerelem, és a' bor,
Kiben ez kettő for,
Nincsen ott nyugodalom
Mert edgyik szivedben,
A' másik elmédben
Hatalmazott hatalom:

Mind kettő égő tűz,
Kedvetlen hajt, üz;
Ezek végre fir, s-halom.

198.

(257.)

198. Nem lát a' szerelem,
Nincs nála értelem
Nem néz iffiat, sem aggot,
Bolyogva kit talál,
Ottan kedve meg fázal,
Véli Diánát látót.

Mint a' torma féreg,
Nem rija hogy méreg,
Hanem mézben harapot.
199. Az nyősző legénnek
S-kincsés erszényének
Nagyob hire sommánál,
Férhez menő leánynak,
S-drága ruhájának
Tőb szekerénye számánál,
Mert pecsenye fűsti,
Nagyob szokott lenni
Mindenkoron magánál,

200

(258.)

200. Ha feleséget vész.
Bútúl üres nem lész (te,
Fonnyadsz, száradsz, mellet
Orát-is hogy ha vész,
Hidd nyughatatlan lész,
Kell lenned környülette;
De mikor versz Papot,
Fel jedzed a' napot
Mert lesz gondod érette.

201. Házasok szerelme;
s-Egyenlő értelme
Nincs a' kendett orczában
Mert a' nagy pipeség,
s-A' kendőzött szépség;
Venust vadász másokban,
De tőkélletesség,
Es szemérmetség
Foglal szívet magában:

202.

(259.)

202. Beteget gyöny vízzel
s-Bágyattat gyors kézzel
Segítvén gyógyithatnak.
Rabok vas békokból,
Láncz, és kalodákból
Sokan szabadulhatnak,
Rögzöd szerelemből,
s-Bolond szerelemből
Eszre ritkán hozatnak.
203. Szépaszony, és jó bor
Igen meg-hit jámbor
Embert kíván őrzésre,
Mert az aszony gyarló,
Engedelmes, s-hajló
Hamar felel kérdésre.
Bor-is kívánatos,
Nem kell hozzá lantos,
Al-kulcsot tart pinczédre.

204.

(260.)

204. Nem kell ottá czégér,
Hanem torok, s-héber
A' hol jó bort kezdenek,
Mert bort nem czégér,
Hanem jó izirül [rül,
A' korcsomán dicsirnek,
Lányt sem kofszoruért,
De jó erkölcsiért
Leg hamarébb el-vésznek.

205. Fazakat kongásán,
Az ökröt vonyásán
Válogatják várafon
Lányt vak szerencsére,
S-dicsirt reménségre
Szerzik költséges árron,
De ha fog hibázni,
Akkor fogsz te fázni
Lepled rúgta ágyadon,

206

(261.)

206. Csalárd a' kedvesség,
Hivságos a' szépség,
Noha tűnik szemedben:
Urát felő Afzony,
Mint a' drága Bárlony
Marad dicsiretiben :
De a' gonosz Afzony,
Mint az hetes vafony
Szapullást vár mindenben
207. Örökség, majorság
Ház, minden gazdagság
Maradnak az Attyoktúl :
Az okos feleség,
Es jámbor segítség
Adatik csak az Urtúl,
Es ha olyra találsz,
Sok napokat számlálsz,
Ment vagy világi bútúl.

M

208.

(262.)

208. Jaj annak az háznak,
Hol tehén, bikának
Jármot vehet nyakában,

Csak példa a' bika,
Aszonyokban ritka,
Mely nem szűne bordában

Hogy nyergellye Urát,
S-félre tegye kontyát
S-járja tánczát szűszédbe.

209. Egy nyakön ütésből
Vagy arczúl verésből,
Történik üstök vonyás;

Olykor csak egy rándból
S-tréfálando szóból
Lészen házaság rontás,

Hanem zárjad adig,
Ifállodat meddig
Nem elik a' ló lopás.

210

(263.)

210. El-rejtet jót, kincset,
S-gonosz feleséget!

Elmédből ki nem vethetsz
Mert mind kettő olygód
Kik a' nyelv ki nem mond
Mindeniktől epedhetsz;

Hanem ha rossz hidon
Lész, vagy nyúlászaton,
Akkor ha mit felejtethsz,

211. Gonosz hír szárnyó jár
Lót, fút, senki nem vár,
Előzi az melegséget,

Jó hír későn terül
Gyakran fillyed, s-merül,
Véle hordoz kérséget:

Bár volna igaz-is,
Rostáltatik ugy-is
Szerezzen irigységet.

M 2

212

(264.)

212. Vén Ember elméje,
S-az iffiú ereje
Verik-meg az hadakat,
Gyakran álnoksággal,
Es nem erő szakkal
Rontnak erős Várakat,
Mert az esz gyakrabban
Mint kéz vadászatban,
Kötöz Oroszlányokat.

213. Erős az igazság,
Es a' szép aszszonyság
S-magátitató jó bor,
Ezek, kik meg birták,
Es földre tapodták
Fejedelmeket szokszor,
Gazdagság, s bölcsesség,
Erő, és Vitézség
Nem bir ezekkel olykor.

214.

(265.)

214. Kár vitéz férfinak,
s-Kegyes jó aszzonnak
Meg-vénhedni időtül;
Kár a' serény lónak,
Mint sebes folyomnak
Bénnúlni törödestül,
De így jár e' világ,
Melly csak tündér hivság,
s-Változó mindenestül.

215. Kelletlen ott a' kíncs,
Hol jó egészség nincs:
Jaj fáj, csak azt dudollya,
Mert gyöngj. gyémáts-ru
Néád kedvet máskint [bint
Csak szemedet hizlallya;
De az jó egészség
Epp kéz, láb, s-békefség
Bús lelket is táplallya.

M 3

216.

(266.)

216. Számkivetést tűrni,
S-gonoszt hirben élni
Késervesfebb halálnál.

Az mordaláló szűkség,
Kit szenved a' vénség
Mind súlyosabb azoknál,
Mert ez három dolog
Már szokásbúl forog
Az emberek házánál.

217. Kővön kigyó nyoma
S-repülő Sas úttya
Elrejtetett látásban;
De az iffiú úttya,
S-el tókélt szándékja
Titkos ösvény magában;
Mert titkát ki tudgya,
S-rejteket kiláttya
S-kit fogad tanácsában?

218

(267.)

218. A' frisstetczin szinzel
Ekes rosa reggel,
Minden indit öröme;

Köszorúban ékes,
S-ajándékban kedves,
Méltó a' dicsiretre;

De múló szépsége,
S-hervadó épsége,
Bút hoz ottan szivedre.

219. Az csengő méhecske
S-gyapjatl n nyüvecske
Ha jút-is kemény télre,
Noha nem szánt, el él,
A' szűkségtúl nem fél,
Ki-telel kikeretre,

Nem vagy hid-felejtve,
A'ki vagy teremtvé,
Csak ügyed bizd Istenre-

M4

220

(268.)

220. Sokat fárad vadász,
s-Ritkán szárad halász
Ugy keresi kenyerét,
Kapás nyes irtovánt,
s-Madaráz lépet hánt,
Ellesztheffe éhségét,
Az arató eped,
Kaszás hevet szened,
Tengertheffe életét.

221. A' gyomor éhsége,
Es kenyér szűksége,
Mindent el-túd forgatni.

Okost, bolondságra,
Jámbort-is lopásra
Gyakran szokott úntatni.

Mert ott van az inség,
Hol süveget szűkség
Kezd szitával földözni.

222.

(269.)

222. A' fok új találmány,
Ki tudná mennyi, s-hány?
Mellyet az elme kohol,
Torok mélységeért
S-kenyér szűkségeért
Ember mindent ki-gödol.

Mert heános érték
Nem lesz teli mérték, (kol
Torok jó hirt meg mocs-

223. Esznek, hog' éllyenek
Elnek, hogy egyenek
Sokan emberek közzül,

Mert soknak Istene,
Hasban reménsége
Van dicsőisége ebbül,

Ha szomjú gégejét,
s-El száradott inyét
Olhattya borfos lévbül.

M 5

224.

(270.)

224. Etel, s-ital, álom,
Szükséges ez három
E' Világi életre,
Mértékelve hasznos,
Szükség kívül káros,
Ejta' foká veszélyre,
Hol jó mód tartatik,
Ott fok jó adatik,
Hoz kívánt egészségre.

225. A' mértékletesség,
Mint jó levegő ég
Hoz kedvet, s-nyájaságot
Mind Istent dicsírni,
S-egyéb dolgot tenni
Nem restel fáradságot,
Mert a' jozan elme
Eletnek fzerelme,
Intit vig mulatságot.

(271.)

226. Részeg olly étek,
Kiből minden vétek
Terjed egész világon,
Jó vitézeknek árt,
Rátok horbút és kárt jön
Mint történt Nagy Sándor-
Ha Bachus poharat,
Gyakran töltöd, s-borát
Gázolsz te-is ez úton.
227. A' ki nyárban né gyűjt
Télbe keveset fűjt,
Tiszta annak fazaka,
Ritkán ül ebédhez,
Semmit nem tesz tűzhez,
Nem peniszbűl kalácsa;
Henyélésen morog,
Hogy a' hasa korog
Magára van panaszsa.

(272.)

228. Ektelen fősvénység,
s-Rút telhetetlenség
Szörnyű vétek magában;
Ki mint varas béka,
Noha földben lyuka,
Ném mér enni a' porban;
Sobrák embernek is,
Csak Zab kenyere is
Mézes falat szájában.

229. Job egy száraz falat
Bar, ne egyél halat,
Csak lehefs csendességben
De a' teli pincze,
Rakot ház, pint, s-icze
A' hol van versengésben,
Nem élet, de halál,
Hol anny bűl talál
Oránként te lelkedben.

230.

(273.)

230. Jól van annak dolga,
Régi buza doha
Kinek járja udvarát,
Tavalyi szalmája,
S-meg marad szénája
Ekefői pajtáját,
Van olynál bő árra;
Nem kél a' táskára,
Csúszthatatya bocskorát.
231. Jámboreság ékefői,
Szemérem tisztet
Magad jó viseléssel,
Ruha szem fény vesztés,
Es külső tettetés
Patikai festékekkel,
Természetén kívül,
Ki szépségnek örül
Jele jár kettős szível,

M7

232

(274.)

232. Sokan kapálással,
Vagy szép him varrással
Szoktanak vetekedni,

De az igasággal,
s-Istenes jóssággal
Nem tudnak dicsekedni;

Azért nem mivedet,
De jó életedet

Fogjak a' fontra vetni,
233. A' mocskot mosással,
s-Gyakor szapulással
Ruhából ki-veszthetni,

Igy a' bűnt sirással,
s-Igaz meg-bánással
Tudhatod el-törteni,

Es boldogúlsz akkor,
Halálodhoz mikor
Leg közelebb fogsz járni.

234.

(275.)

234. Nappali rettegés,
S-éjjeli rémülés

A' rossz lelki ismeret,
Fél az álomtul is
Retteg a' széltül is,
Tudgya bűnnel fertezet,
Ha valami mozdúl,

Vére benne posdúl,
Mert vétke romlást szerzet

235. Mikor törvéntül vársz
Akkor jó úton jársz,
Nincsen abban rövidség,
Perlekedő társnak,

s-Fele barátodnak
Ne légy azért ellenség,
Hanem csak causának,

Es exceptionak
Légyen abbúl gyűlölség.

230

(276.)

236. Az ökröt a' szarván,
Az Harist a' szaván
Gyakorta meg-foghatod,
Embert szabadnyelvén,
Jobban mint lépésén
Beszédén nyomozhatod,
Elméje hol járjon,
Szive mit kívánnyon
Könnyé meg-rostálhatod
237. Parányi bimbóbúl,
S-kisdéd virágjábúl
Nagy gyümölcs nevelke-
Alázatos sziv-is, (dik,
Miként borostyán-is
Magassan emelkedik:
Mert együgyű szivben,
Nem kevély elmében
Az Isten gyönyörködik.

238

(277.)

238. Alázatos szivel,
s-Buzgó könyörgéssel
Meg-hatod az egeket,
Az irgalmafsággal,
Es az igazsággal
Meg-váltod a' vétkeket.
De álomtól félni
s-Büntől nem rettegni,
Nem találod ezeket.
239. Hadak meg-verését,
s-Népek büntetését
Isten maga forgattya,
Az házaság szerzélt,
s-Két személy meg-kötélt,
Csak egyedül mutattya,
Királyi Koronát,
s-Ország birodalmát
Kezéből osztogattya.

240.

(278.)

240. Uram gazdagságot
Ne adgy, oly jószágot
Hogy ellened dagadgyak,
Orizz szegénységtől,
S-koduló élettől,
Hogy másoktól nelopjak,
Hogy a' te nevedre,
Es üdvösségemre
Hamis hitet ne szórjak,
241. A' nyelv gonofs fegy-
Meg ő, s-bűzbőkever, (ver
Szabadságban hol úszhat,
Őkör alatt borjút,
Holló fészken hattyút,
Ha nincsen-is, de monhat
Igy böcsületedben,
S-érdemlett hiredben,
Hamar földre tapodhat.

(279.)

242. A'meg-holt emberről
Ne szólly éktelenül,
Hanem jobbicsad életed,
Gondold utánna mégy,
Kölcsönt felő ne végy,
Mások nyelvét enyhítsed,
Ha vólt mi tánkoro
Ellene, s-haragod;
Aztat immár felejtsed.
243. Mindē gyönyörűség
Nyavalya, s-egéség
All őt érzékenségből,
Ember alkotása,
S-tagja formálása
Föld, viz, ég és a' tűzből,
Kikkel hogy ha jól élsz,
Hofzú üdöket érsz
Mert eleted ezekből,

(280.)

144. Az óra folyton foly,
Meg nem eszi a' moly
Vallyon, ki határozza?
Kertben is el-szárad,
Szép Rósa, s-el hervad,
Ki az ki óltalmazza?
Igy ember el-tűnik,
Élete el-múlik.

S-teszte földet halmozza.

245. Az unalmas vénség
Izetlen nevetség.

Mert ég kedve kőrmére,
Koczkodás, s-irigység

Benne a' fősvénység;
Fél juthat zab kenyérre;

Nincs ott vigasztalás;
Csak az álom látás

Patkoltat megszíve földre.

246.

(281.)

246. A' kigyó meg-ujjúl,
Az hangya szárnyosul,
Ha érkezik vénségre;
Szarvas meg-iffiúdik,
A' Sas le-verkezik
Nagy hofzú esztendőkre,
Csak ember nyomorúlt
Romlott, és meg-szorúlt,
Kicsiny, s-rövid időkre.

257. Úveg romló cserép
El tart és lehet ép
Száz esztendő múlva-is,
Az ember élete,

E' Világon léte
Bizonytalan csak ma-is.

Ha mára virradtál,
Holnapra búcsúzzál;
Mert indulhatsz tovább-is.

248

(282.)

248. Fő fájás szédelgés,
Csömör, s-hideg lelés
Füvekkel üzettenik,

Az halál félelme
Szörnyű veszedelme
Meg nem előztethetik,

Virágos kertekből,
s-Grottás tő vizekből
Meg nem orvosoltatik.

249. Nincsen semmi újság
Hanem minden óhság;
Mert volt el-múlt időkből

Voltak, és el-múltak
Kikről sokat szóltak,
S-vañak szó beszéd közből

Ekképpen meg lőttek,
S meg is történhetnek,
Es csak így mennek végben

250

(283.)

250. Gyors nyelvis meg né
S-hamar elme tompúl(múl
Vizsgálván az egeket;

De én nem más okból
Csak idő csalásból
Szerzettem e' Verleket,

Azért csak úgy fejtőd,
Hogy vizsgálva ne értsd
Ez homályos igeket.

Az

(284.)

AZESZTENDŐ
NEGY-RESZINEK
MIVOLRARUL.

I.

Most már minden ujúl,
Vigad, örül, s-vidúl,
Hogy tavaszi üdöt ér.
El-ment az hó, dér, s tél,
Zöld pásit, vetés kél;
Vig mindē halo, hegy, s-tér
A' kert virágokkal,
s-Mező harmatokkal,
Minden bánatot el-vér,

2.

Nyár párló időkkel,
s-Csartagó esőkkel
Gyakran kedvet változtat
Bolha,

(285.)

Bolha, s-légy csipéssel,
Szunyogór zengéssel
Nyugodalmat nem adhat.

Epefztő aratás,
Izzasztó kaszálás
Csak árnyékot kívántat.

3. Ősz szőlő gerezdel,
Szép sűrű kepekkel
Az embert vidámittya.

Kővér vad, s-madárral,
Meg-tölt pincze borral
Lankadt erőt újittya:

Fáratsága hasznát,
Most veszi s-jutalmát
Midőn asztagit láttya,

4. Tél embert szomorít,
Gyakran tűzhöz szorít:
Hogy melegitse testét.

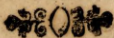
N

Sü-

(286.)

Sűrű nyomja ágyát,
S-hüvelyezi álmát
Hánnya, s-veti elméjét,
Ha mit gyűjtött nyárba
Most aprította tálba,
Hogy tengesse életét.
5. Négy fertály esztendő
Jó, és gonosz idő,
Mutattya volna-képpen;
Miképpen kell élned,
És mikor mit tenned
Elődben adgya ízépen:
Kopaszt borotválni,
S-haját el-tarolni,
Allyon ültöke éppen.

(287.)

*A' kálombőző Szín. Pe-
slekeknek értelme, és
magyarázatja,*

1.

Király szín méltóság,
Ezüst szín Uraság;
Piros jelent Szerelmet:
Fejér szín Szűzesség,
Páfit szín Reménség,
Telt szín jelent gyötrelmē
Tenger szín habozó,
Láng szín tétovázó,
A, zöld jelent kegyelmet,

2.

Galamb szín értelmet,
Rosa engedelmet,
Vörös jelent haragot,

N 2

EG

(288.)

Eg szín jozan elmét,
Megy szín sziv félelmét,
Haj szín jelent haragot.

A' Szürke gorombát,
Hamu szín ostobát,
Sárga jelent bolondot.

3.

Baraczk szín együgyüt.
Viola mord kedvüt

A' kék jelent kétséget;

A' gyász fekete szín
Eletünknek estin,
Halálra emlekeztet,
Szederjes firalom,
Szivbéli fájdalom;
Ad mindenik értelmet,

VEGE A' MAGYAR

Sentenciáknak,

Bé

(289.)

Bé-fejezése e' Ver-
seknek

VEget vetek immár cse-
kély Rithmusimban,
Noha az irigység tudom
vészifzőban.

Ha ki nem szereted irjad
mását jobban,

Ne marczongd elmémet
e' kicsiny munkám-
ban.

Harkály eledeléért ketes fá-
ban férget,

Eszébe sem vészi, vág mel-
lyére terhet,

Tudom Verseimhez hogy
elég fző férhet,

N 3

Mert

(290.)

Mert bika alá-is a' nyelv
borjút tehet.

Méhecske Kosáru! széd jó
édes mézet,

A' pókreá! menvén szij a-
zonról mérget,

Apelles képében Varga ta-
lált vétke,

Mondván czipellüshez né
szabott mértéket,

Roka maga farkát szok-
ta csak dicsírni,

Tigris, s Párducz bőrit
csak femminek vélni

De Szöcs meg-csáválva
kezdi azt böcsülni,

Erdeméhez képest az arrát
is szabni.

Leg

(291.)

Leg könnyeb embernek
másokat itélni,

De a' maga vétke't nehéz
meg-ismérni,

Könyű más szemében ki-
csiny szálkát látni,

De nehéz gerendát magáé-
ba nézni,

Véletlen bokorban a' nyúl
gyakran fekszik,

Kivel jó agár-is sokszor nő
érkezik, (lerkezik)

Az Astrologus-is néha fe-
juhász pedig tudgya az ü-
dő változik

Vas macska-is olykor gá-
lyát meg nem tarthat,

Remora kicsiny hal, de el-
lepeálhat, N4 Fen

(292.)

Fenn héjazó elme, a' mit
ki gondolhat,
Az együgyű esz-is utánna
nyomozhat.
Erdemletr szolgálat mel-
tán földet vészén,
Győzedelmes pályán vár
ajándék készen,
Ki-ki bár mint nyesse di-
csretilészen,
De a' ki menetel itéletet té-
fzen,
Nincsen oly sovány kert
azért e' Világon,
Avagy oly parlag föld akar
mely határon,
Hogy jóra való fű nem ter-
menc azon;

Mely-

(293.)

Melynek halznát olykor
ne adnád aranyon.
Nem irtam ezeket elme
mutatásért,
Hanem néha, s-ollykor
csak a' mulatságért,
Nem laktam Oskolát én a'
tanulásért,
Ezt értvén, ne gúnyoly en-
gem rithmusimért.
Sűketnek két mesért nem
szokás mondani,
Tótok-is gyakorta azt
szokták szólni,
Hogy bolondnak Kovács
nem tud ezt koholni;
Irtam, a' mit irtam ha tu-
dod érteni.

N 5

Nem

(294.)

NeMzetes BenICz-
ki Péter, szenteLt
Vitéz Versell-
ten Vége.
ZóD
nek.

A' VI.

(295.)

A' VILÁG FIAITOL
intő vég bucsúzála
egy Nemes Sze-
mélynek.

O H ki még élsz, s-törtől
nem féltz

Világ kényes magzattya
Kinek villog, s-Egen ra-
gyog

Nap, s-csillagok fáklyája
Reá vigyázz, ne tétovázz
Mert a' Halál im lesbé ál
Világ javain kapván,
Utánnad olálkodván.

En-is éltem, s-törbő estem,
Vegre, de voltam készé
Istent félttem a' mig éltem
Fülem tartottam résen;
Mint

(296.)

Mint filiom, kit tövis gyom
Környülyet, óva jártam
A' vég célra, or Halálra
Ebren vigyázni tudtam
Fejérségem, s-ékekségem
Mindaddig megtartottá
Mig e' télre, s-halál dérre
Pünkösdi haván jutottá
Noha fok szél, s-esattagó
tél

Tövissek közöt mustrált
Helt tartottá, meg állottá;
Semmi veszély né talált
Szép virágok gyenge ágok
Mennyi szélvélz közt
nőttek!

Nircissusok, Hyacintok
Mennyi háborút értek?

Nap

(197.)

Nap nyilait, láng sugárit,
Kik között alig áltok;
Mord tél fagyár, ősz, nyár
ragyát,

Kik miatt el hervadtok!
Ah mint tavasz, el hidd ra-
A' hízkelő világ (vasz
Sütő széllel, zápor jéggel
Ostromol: fély oh virág!
Ha most mint nyár, me-
leggel jár,

Biztatván fok gyümöl-
csel,
Félve vigyázz, mert zuz-
maráz

Csap reád nagy hideggel
Hány violák, s-ékes rosák
Bimbojokba vesztenek:

Kik

(298.)

Kik magoknak, kik má-
foknak

Vig tavaszt igértének ?

Légy friss, légy ép, mint
százszor szép,

Légy élted virágjában,

Légy bár Sámson, szép
Apfalon,

Az halál rak halomban.

Jaj friss pávák, kendős or-
czák

Ma jöhet rátók a' for !

Gyenge Iffiak, Nemes fiak

Testetek lehet ma por,

Szép Udvartok, lehet Sir-
tok,

Nevetek füstbetérhet,

Ne jádzatok, vigyázzatok

Lelke

(299.)

Lelketek kinra mehet.

Nincs maradás, álló szállás

E' földön jól tudgyátok :

Nincsen oly vár, oly aczél
zár,

Melyben meg-marad-
gyátok :

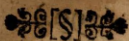
Házatokban, Meny-or-
szágban

Azért ohajtozzatok ;

Hol Istennel, s-a' Szentek-
kel

örökké vigadgyátok.

Légyen dicsiree,
dicsőség a' Szent

HAROMSÁG
Istennek.

Es A. S. S. M.

